

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse Schaakbond
Jaargang 129 – no. 3 – juni 2022

schaak magazine

Eline Roebers
Nederlands
Jeugdkampioen

Webwinkel

Schaakklokken

Boeken

Wedstrijdformulieren en reglementen

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

Spelmateriaal

Handleidingen

CD's

Werkboeken

Leermethode van Wijgerden/Brunia

www.schaakbond-winkel.nl

Voor clubs, scholen en de rest van schakend Nederland!

U kunt online bestellen, per e-mail of telefoon. Ook kunt u een compleet bestelformulier per post laten toesturen. Bestelling worden verzorgd door Schaak en Go Winkel Het Paard, Haarlemmerdijk 173, 1013 KH Amsterdam. Tel: 020 6241171, email: info@schaakengo.nl. Bij afname van grotere aantallen geldt een korting. Bezoek voor details de website.

Officieel orgaan van de
Koninklijke Nederlandse
Schaakbond
 Jaargang 129 – no 3 – juni 2022

Hoofdredacteur
 Jeroen Bosch

Aan dit nummer
werken mee:

Peter Boel (foto)
 Harry Gielen (foto's)
 Ilja Kalle (foto's)
 Lennart Ootes (foto's)
 Erik Wille (foto)

Peter Boel
 Arno Bosch
 Jeroen Bosch
 Eric van Breugel
 Frank Clevers
 Merijn van Delft
 Herman Grooten
 Edwin van Haastert
 Erwin l'Ami
 Pascal Losekoot
 Dimitri Reinderman
 Paul van der Sterren
 Richard Vedder
 Minze bij de Weg
 Karel van der Weide

Redactieadres

Frans Halsplein 5
 2021 DL Haarlem
 Tel: 023-5254025

E-mail

schaakmagazine@schaakbond.nl
 Wijziging van uw mailadres in
 OLA

Bondsbureau KNSB

Frans Halsplein 5
 2021 DL Haarlem
 tel: 023-5254025
 E-mail:
 bondsbureau@schaakbond.nl
 Internet: www.schaakbond.nl

Vormgeving & Lay-out

Interface Communicatie, Ede
www.ifcommunicatie.nl

Cover: Eline Roebers
 (foto: Ilja Kalle)

Informatief

Voorloper

Schaaktechniek

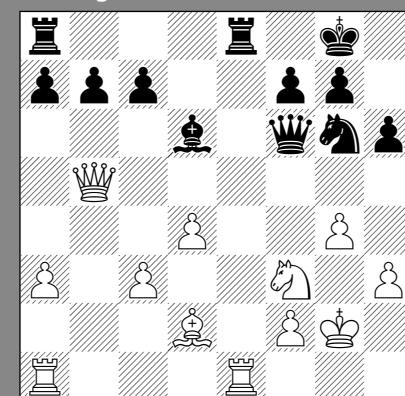
Toernooien

Bond en Club

Schaakmat!

Anand – Mamedyarov
Stavanger (8) 2022

In deze stelling heeft Anand zojuist 22.Db5 gespeeld.
 Nog voordat Mamedyarov weer achter het bord
 verscheen gaf de oud-wereldkampioen echter op.
 Ziet u waarom?

Vernieuwing en de toekomst

Eind november 2020 besloot de Bondsraad dat SchaakMagazine niet langer gedrukt zou worden, maar alleen nog in digitale vorm zou worden aangeboden aan de leden. Het was een besluit dat veel KNSB-leden (en medewerkers van het blad) niet konden waarderen. In februari 2021 verscheen het laatste gedrukte nummer, en vanaf dat moment kwamen er bij iedere digitale uitgave klachten van leden binnen op het bondsbureau gekoppeld aan de roep om een gedrukt blad. Vanuit het *Meerjarenbeleidsplan 2022 – 2025*, waarin vernieuwing en ook verbinding met alle schaakliefhebbers van Nederland belangrijke thema's zijn, presenteerde het KNSB-bestuur een plan voor een nieuw (gedrukt) blad. Zo kon het gebeuren dat de Bondsraad op 11 juni 2022 unaniem besloot tot de oprichting van een nieuw glossy magazine dat SchaakMagazine zal vervangen en ook

in de boekhandel zal komen te liggen. Leden van de KNSB ontvangen het blad niet meer automatisch, maar kunnen zich abonneren tegen een substantieel lagere ledenprijs. SchaakMagazine is dood – lange leve de opvolger! U leest meer over het bondsraadbesluit en over de geschiedenis van ons bondsblad en andere schaakbladen in een artikel van oud-hoofdredacteur Minze bij de Weg.

De toekomst is ook aan de jeugd natuurlijk. In het begin van dit nummer stellen we u dan ook graag voor aan de nieuwe Nederlandse jeugdkampioenen. Jorden van Foreest heeft ook nog een mooie schaaktoekomst voor zich, maar hij moest in Maastricht zijn meerdere erkennen in oudgediende Alexei Shirov. De nog steeds jonge Anish Giri eindigde in een door Magnus Carlsen gewonnen toernooi in Noorwegen in de middenmoot.

Apeldoorn werd op spectaculaire wijze clubkampioen van Nederland, maar greep naast de dubbel (de beker ging naar Leiden). Of de FIDE tijdens de komende presidentsverkiezingen een nieuwe weg zal inslaan – er zijn maar liefst 4 presidentskandidaten – is nog niet duidelijk. SchaakMagazine sprak erover met Herman Hamers.

Veel leesplezier met dit laatste digitale nummer en op naar een gedrukte toekomst!

Jeroen Bosch
hoofdredacteur

Oproep voor dove/slechthorende schakers en NK snelschaak (29 juli Dieren)

Informatiefolder Bondswedstrijden 1934

De schaakbond kent twee schaakclubs met uitsluitend schakers die slechthorend (of geheel doof) zijn. Dat zijn Maasstad (Rotterdam) en TOG (Amsterdam). Nu zijn we samen op zoek naar meer slechthorende schakers om zowel nationaal als internationaal de groep groter te maken. Dit jaar zal tijdens het Open NK in Dieren zelfs om een aparte NK snelschaaktitel voor slechthorenden worden gespeeld en wel op 29 juli. Verder overwegen de twee clubs om een team met uitsluitend slechthorenden in te schrijven voor de KNSB-competitie.

Achtergrond

De sportparticipatie van doven en slechthorenden loopt al jaren flink achteruit. Door de dovensporten organisatorisch te integreren in de reguliere sportbonden moet dat gaan veranderen. Schaken voor auditieve beperking is namelijk onlangs van de Koninklijke Nederlandse Doven Sport Bond (KNDSB) overgegaan naar de schaakbond. De KNDSB is er nog wel voor internationale

uitzendingen. De hoop is dat aansluiting bij de KNSB deelname aan de internationale evenementen zoals EK, WK of Deaflympics, mogelijk maakt. Schaken staat sinds 2019 op het programma van Winter Deaflympics. Zie ook de website van the International Chess Committee of the Deaf <http://chessdeaf.org/>.

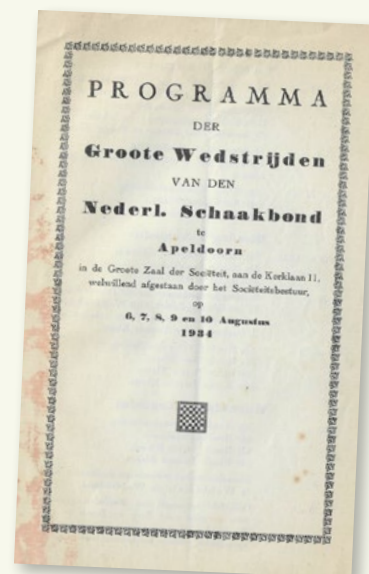
Oproep

Bent u ook een slechthorende schaker of kent u iemand die aan het criterium van 55 decibel gehoorverlies voldoet (beide oren)? Dan komen we graag in contact met u of deze schakers. Stuur een email of de naam en e-mailadres van deze schakers, naar Eric van Breugel evbreugel@schaakbond.nl. Zie hier voor meer info over het NK snelschaak: <https://schaken.nl/onk/activiteiten/nk-snelschaak-doven-en-slechthorenden>

Eric van Breugel

Johan Kuitse stuurde uit de nalatenschap van zijn vader een informatiefolder van de Bondswedstrijden van 1934.

C O L U M N

Paul van der Sterren

Het wereldkampioenschap

Toen hij het voor het eerst zei leek het bijna een grap. Magnus Carlsen die niet meer om het wereldkampioenschap wilde spelen, dat kon toch niet waar zijn. Het was direct na zijn match tegen Ian Nepomniachtchi en je kon toen nog denken: ach, hij is moe. Maar inmiddels heeft hij het meerdere keren herhaald en zijn standpunt lijkt alleen maar onwrikbaarder te worden. Waar hij aanvankelijk zei misschien nog een uitzondering te willen maken voor Alireza Firouzja of een ander jong supertalent, ziet het er zo langzamerhand naar uit dat hij gewoon echt niet meer wil. Te zwaar, al te vaak gedaan, geen zin meer.

Een unicum zou het niet zijn in de schaakgeschiedenis. Al in 1920 gaf Lasker publiekelijk te kennen dat wat hem betreft Capablanca de nieuwe wereldkampioen was. Een match spelen vond Lasker niet nodig en als de schaakwereld die match tóch wilde zou hij

die niet als titelverdediger, maar als uitdager spelen. Deze hoogst opmerkelijke gang van zaken is trouwens in de meeste geschiedenisboeken 'gecorrigeerd', zodat de match die er in 1921 inderdaad kwam gewoon in het rijtje van reguliere WK-matches is bijgezet.

En dan was er natuurlijk Fischer, die in 1975 weliswaar zijn titel niet vrijwillig afstond, maar hem wel zonder te spelen kwijtraakte, omdat hij in de onderhandelingen over een match tegen Karpov weigerde om water bij de wijn te doen.

Maar Lasker was in 1920 al 51 en Fischer had sinds hij wereldkampioen geworden was geen partij meer gespeeld en bovendien al een lange geschiedenis van liever opstappen dan concessies doen. Dat zij hun wereldkampioenschap op een onorthodoxe manier beëindigden kwam niet als een heel grote verrassing.

Carlsen daarentegen is volop actief, steekt

nog net zo torenhoog boven iedereen uit als altijd en heeft bovendien te kennen gegeven dat hij wél gewoon door wil gaan met spelen en boven iedereen uitsteken (zijn uitgesproken ambitie is om de ratinggrens van 2900 te doorbreken). Alleen niet meer in een WK-match.

Het komt er in feite op neer dat Carlsen het hele principe van het wereldkampioenschap ter discussie stelt. Hij zegt min of meer: ik bewijs continu dat ik de beste ben, waarom zou ik dan nog zo'n loodzware en tijdrovende WK-match moeten spelen?

Hij heeft gelijk. Maar gaat het erom of hij gelijk heeft? Hoe slopend het voor de topspelers ook is, de schaakwereld is verslaafd aan haar WK-spektakel. Klinkt dat alsof wij het bloeddorstige publiek zijn, dat per se een gladiatorengevecht op leven en dood wil zien? Ik ben bang van wel. Zo zijn wij nu eenmaal. Sorry, Magnus.

Weekendtoernooien

Nadat vele schaaktoernooien de afgelopen jaren afgeblazen moesten worden vanwege de corona-pandemie is het mooi om te zien hoe de traditionele weekendtoernooien weer terugkeren op de kalender.

OKU

Het Open Kampioenschap van Utrecht werd gehouden van 27-29 mei, het was alweer de 47^e editie! Luuk Baselmans wist in de 6^e en laatste ronde grootmeester Hugo ten Hertog te achterhalen. Beide spelers eindigden op 5 punten, maar de titel ging naar Luuk op basis van weerstandspunten. Zie hier de eindstand <https://www.chezzy.nl/oku/2022/OKU2022A/index.html>

Groningen

Het weekendtoernooi van de Groninger Combinatie vond ook in het hemelvaartweekend plaats (26-29 mei). Na 7 ronden was het Nick Maatman gelukt om drie jonge achtervolgers een halfje voor te blijven. Op 5,5 punten eindigden Rembrandt Bruil, Machteld van Foreest en Onno Elgersma. Eindstand: <https://www.groningercombinatie.nl/weekendtoernooi-uitslagen/>

Limburg Open

Tijdens Pinksteren (3-6 juni) konden schakers dan weer terecht in Maastricht voor het 'grootste en leukste weekendtoernooi van Europa' (dat is in ieder geval wat de website van de organisatie vermeld). Iedereen kon overigens niet meedoen – want het toernooi was zo populair dat op 24 april de limiet van 450 deelnemers al bereikt was. Het Limburg Open kende met de match Shirov-Jorden van Foreest nog een extra parel (zie ook pagina 22 in dit blad). Het open toernooi was uiteindelijk een prooi voor Lucas van Foreest. Eindstand: <https://limburgopen.nl/wp-content/uploads/2022/06/a-standing.pdf>

Verenigingsprijs 2021 voor HWP Haarlem

De Verenigingsprijs 2021 is gewonnen door HWP Haarlem. De prijs voor de schaakvereniging die er in het afgelopen jaar de meeste leden bij heeft gekregen bestond uit een oorkonde/cheque van de KNSB en een door Anish Giri gesig-neerd schaakbord. Secretaris Koos Stolk nam de prijzen in ontvangst van Schaakambassadeur Jan Stomphorst. Het had overigens weinig gescheeld of de prijzen waren bij VAS terechtgekomen. De Amsterdamse vereniging boekte een even grote nettowinst in leden als HWP (41).

	Netto groei	Nieuwe leden
1 HWP Haarlem	41	64
2 S.V. VAS Amsterdam	41	62
3 S.C. Op Eigen Wieken Leiden	31	
4 HMC Den Bosch	25	
5 S.V. Voorburg	23	
6 Muider Schaakkring	20	
7 Arnheimsche S.V.	17	
8 Delftsche Schaakclub	16	39
9 Maastricht	16	27
10 Schaakstad Apeldoorn	15	

De drie grootste schaakverenigingen van Nederland zijn de Amsterdamse verenigingen VAS, Caissa en Amsterdam-West, ze hebben ieder rond de 200 leden.

Machteld-Eline ronde 4 (foto: Harry Gielen)

Eline Roebers wordt Nederlands Jeugdkampioen

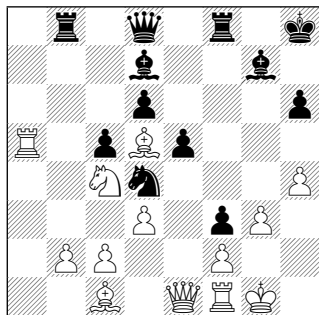
Van 1 t/m 7 mei werd voor de tweede keer in Almelo het NK Jeugd in de drie hoogste leeftijdscategorieën georganiseerd. Dit jaar terug op de gebruikelijke plek in de meivakantie, nadat vorig jaar vanwege corona het NK in de zomer werd gehouden. De verslaggeving via de website njsk.nl was weer uitstekend. Zo was er dagelijks van elke groep een verslag, konden de partijen via diverse servers (o.a. Lichess en Chess24) gevolgd worden en werd er zelfs live videoverslag gedaan van het toernooi door een stream via Twitch, met bekende schakers zoals Jan Werle en Herman Grooten (en soms ook deelnemers) als gast. Er waren zes kampioenschappen te verdienen (A, B en C in meisjes en jeugd). Opmerkelijk feitje: de helft ervan werden gehaald door twee Amsterdamse meisjes van bijna of net zestien jaar! Waaronder de hoogste jeugdcategorie, al was dat geen grote verrassing. Eline Roebers had tenslotte al sterkere toernooien gewonnen dan het NK jeugd.

Jeugd t/m 18 jaar

Favorieten bij de A-jeugd waren **Eline Roebers** (2369), Onno Elgersma (2303), Khoi Pham

(2291) en Machteld van Foreest (2287). Eline en Onno hadden allebei een halfje afgegeven in de tweede ronde en moesten toen tegen elkaar.

Onno Elgersma – Eline Roebers

Stelling na 25...Pd4

De stelling is heel scherp. Zwart staat een pion achter, maar dreigt o.a. ...Pxc2 en ...Lh3.

26.Kh2?

Na 26.Ta6 heeft zwart wat te bewijzen, 26...Pxc2 27.De4 en 26...Lh3 27.Txd6 zijn dan niet goed voor haar.

26...Pxc2 27.Dd1 Pb4 28.Lxf3 d5

Wint een stuk, maar dat is niet per se einde verhaal.

29.Txc5?

De verkeerde manier om het stuk te geven. Na 29.Lxh6! Lxh6

30.Pxe5 Dxa5 31.Pxd7 krijgt wit uiteindelijk drie pionnen voor een stuk en vanwege de naakte zwarte koning is de stelling dan niet erg duidelijk.

29...dxc4 30.dxc4 Lf5 31.Dxd8 Tbx d8 32.Le2 Pd3 33.Td5 Txd5 34.cxd5 Td8 35.Le3 Txd5 36.g4 Lg6 37.g5 h5 38.Ta1 Td8 39.Ta6 Kh7 40.Lxd3 Lxd3

Tijdcontrole gehaald, zwart heeft een gewonnen eindspel. Op zet 73 gaf wit op.

Khoi Pham werd uitgeschakeld voor de titel door van Machteld en Saša Albers te verliezen. Machteld werd vervolgens door Eline gestopt in een strakke positionele partij.

Eline Roebers – Machteld van Foreest

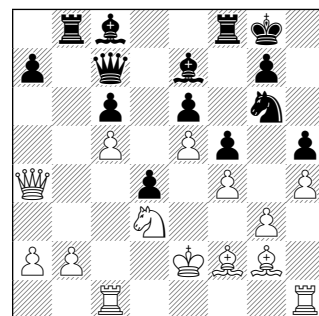
1.e4 c5 2.Pf3 e6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 Pc6 5.Pc3 Pf6 6.Pxc6 bxc6 7.e5 Pd5 8.Pe4 Dc7 9.f4 Db6 10.c4 Lb4+ 11.Ke2 f5 12.Pf2 Pe7?

Een bekende vergissing. Correct is 12...La6 13.Kf3 Pe7 zodat 14. Pd3 faalt op 14...Lxc4.

13.Pd3! d5 14.Le3 d4 15.Lf2

Nu wordt zwart langzaam ingesnoerd.

15...Pg6 16.h4 h5 17.Da4 Le7 18.Tc1 0-0 19.c5 Dc7 20.g3 Tb8 21.Lg2

Wit kan hier (en in het vervolg) de pion op d4 slaan. Eline versterkt echter liever haar stelling: zwart heeft zoveel zwakke pionnen (naast d4 ook o.a. op c6 en h5) dat ze die toch niet allemaal kan verdedigen.

21...Tb5 22.Thd1 a5 23.Kf1 Td8 24.Kg1 La6 25.Lf3 Tbb8

Anders pakt wit gewoon op h5 (wat nu overigens ook zou kunnen).

26.Dxc6 Dxc6 27.Lxc6 Tbc8 28.La4 Lxd3 29.Txd3 Lxc5

Zwart heeft pionverlies nog voorkomen, maar blijft met de zwaktes zitten. Ook hier heeft Eline geen haast en versterkt ze rustig haar stelling.

30.Kf1 Pe7 31.Ke2 Kf7 32.Lb3 La7 33.Tcd1 Pc6 34.a3 Tb8 35.T1d2 Pe7 36.La4 Tb7 37.Tb3 Txb3 38.Lxb3 Pc8 39.Kd3 Ke7 40.Tc2 Lb6

Nu is het dan eindelijk tijd om te

gaan oogsten.

41.Tc6 Kd7 42.Txe6 Kc7 43.La4 La7 44.Le1 Lb6 45.Tg6 1-0

Saša wist Eline op remise te houden en scoorde de nodige punten tegen de rest, onder andere met de volgende onderhoudende partij.

Arthur Maters – Saša Albers

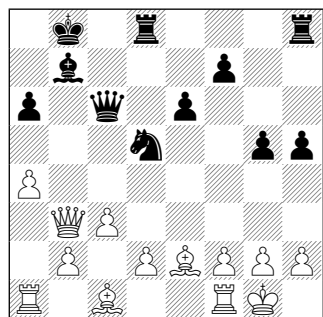
1.e4 c6 2.Pf3 d5 3.Pc3 dxe4 4.Pxe4 Pf6 5.De2 Pxe4 6.Dxe4 Pd7 7.Lc4 Pf6 8.Pe5 e6 9.De2 b5 10.Ld3 Dc7 11.a4 Ld6 12.Pxc6 b4 13.Pd4 a6 14.Pf5 Lb7 15.Pxd6+ Dxd6 16.0-0 h5 17.De3 b3

Allemaal nog bekend van een partij van Firouzja. Wit staat een pion voor, maar gaat de loper op c1 ooit meedoen? Het antwoord zal nee zijn.

18.c3 0-0-0 19.Le2 Pd5 20.Dg3 Dd7?

Zwart is ten onrechte bang voor dameruil: 20...Pf4 21.Lf3 Pd3 was goed voor hem geweest.

21.Dh4 g5 22.Dc4+ Kb8 23.Dxb3 Dc6

Ziet er gevaarlijk uit, maar wit kan 24.c4! doen en op elke paardzet 25.Lf3. Meteen 24.Lf3 voelt veiliger maar is het niet.

24.Lf3 g4 25.Le4 f5 26.Lxd5?

26.c4 gaat hier nog net.

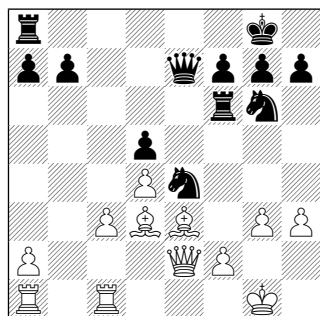
26...Txd5 27.f3 Td3!

Vanaf hier is het genieten voor zwart. Wit is met zijn twee pionnen meer kansloos tegen de zwarte aanval.

28.Dc2 Thd8 29.Tf2 h4! 30.b4 g3 31.Tf1 gxh2+ 32.Kxh2 h3 33.g3 Txf3 34.Dd1 Tdd3 35.Txf3 Txf3 36.Kxh3 De8 37.Kg2 Dh5 0-1

Zo gingen Saša en Eline allebei met 5 punten de laatste ronde in. Saša had op papier een gunstige indeling, in de praktijk viel het tegen.

Saša Albers – Job Verheul

Stelling na 23.De2

Zwart kan op winst spelen met 23...Te8, maar Eline zal blij geweest zijn dat hij voor een andere optie koos:

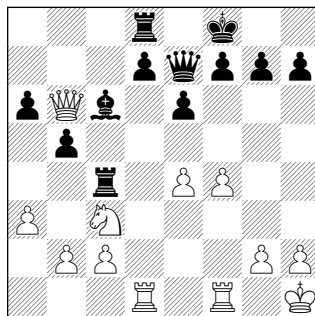
23...Pxc3!? 24.fxc3 Te6 25.Te1 Te8

Wit moet nu een zetherhaling toestaan wil hij niet in een slecht eindspel komen.

26.Lxg6 fxg6 27.Kf2 Tf8+ 28.Kg2 Te8 29.Kf2 Tf8+ 1/2-1/2

En dus wist Eline dat ze bij een zege kampioen zou zijn. Dat lukte.

Vadim van Kuijk – Eline Roebers

Stelling na 21...Lc6

Pion slaan of niet? Ik vermoed dat wit bang was voor 22.Dxa6 Ta8 23.Db6 b4 maar na 24.Pd5! exd5 25.exd5 wint wit het stuk terug met gelijke stelling.

22.De3 a5 23.f5 exf5 24.Dh3

24.Txf5 gaat hier nog maar je moet wel 24...b4 25.axb4 axb4 26.De2! zien.

24...Kg8 25.exf5 Dg5

Nu staat wit op beide vleugels slecht. De loper op c6 is een monster.

26.Tf2 Te8 27.b3?

Verliest gewoon een stuk, maar de stelling was al moeilijk te redden.

27...Te3 28.Te2 Txc3 29.Tde1 Txe2 30.Txe2 Dc1+ 31.Te1 Dxe3 mat

En zo werd Eline als eerste (maar hopelijk niet laatste) meisje Nederlands jeugdkampioen in de hoogste categorie! Daarmee komt ze in het rijtje Timman – Piket – Beulen – Van Wely terecht:

ook zij werden als 15-jarige Nederlands jeugdkampioen.

1. Eline Roebers (Amsterdam) 6
2. Saša Albers (Oosterbeek) 5,5
3. Onno Elgersma (Aalsmeer) 4,5

Meisjes t/m 16 en t/m 18 jaar

De A- en B-meisjes spelen bij elkaar in een groep. De winnaar van de groep is A-kampioen, het hoogst eindigende B-meisje B-kampioen. Maar dat kan natuurlijk dezelfde persoon zijn en dat gebeurde ook. **Jule Cordes** was superieur in de groep en won met maar liefst twee punten voorsprong. In onderstaande partij verslaat ze een concurrent voor beide titels.

Jule Cordes – Dana Verheij

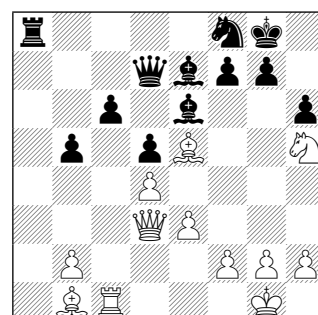
1.d4 d5 2.c4 e6 3.Pc3 a6 4.cxd5 exd5 5.Pf3 c6 6.Lg5 Pf6 7.e3 Le7 8.Ld3 h6 9.Lh4 Le6 10.Db3 b5?!

Dit verzwakt pion c6 en daar zal zwart lang last van hebben.

11.a4 Pbd7 12.axb5 axb5 13.0-0 0-0 14.Txa8 Dxa8 15.Lb1 Tc8 16.Pe5 Te8 17.Dc2 Pf8 18.Tc1 P6d7 19.Lg3 Pxe5 20.Lxe5 Db7 21.Pe2 Tc8 22.Pf4

Dit paard heeft een mooie bestemming op c5 via d3. Het zal echter op een dwaalspoor raken.

22...Dd7 23.Dd3 Ta8 24.Ph5?

Leandro Slagboom (links) tegen Loek van der Hagen (rechts) (foto: Harry Gielen)

24...f6?

Een logische zet. Er was echter een onverwachte kans voor zwart: 24...Lg4! Als het paard teruggaat is de loper op e5 ingesloten, en ook 25.Pxg7 f6 verliest wit een stuk (met slechts een beetje compensatie).

25.Lg3 Ta4 26.Pf4 Lf7 27.De2 Tc4?

Zwart wil de druk op c6 verlichten, maar c4 is hier geen voorpost.

28.Td1 Pe6?

De toren had nog terug naar a4 gekund.

29.Dd3! Pf8 30.b3! Tb4 31.Dc3

En de toren is opgesloten. Het is zelfs zo erg voor zwart dat ze het zelfs niet beperkt kan houden tot kwaliteitsverlies.

31...Dg4 32.f3 Dd7 33.Pd3 Tc4 34.bxc4 dxc4 35.Pf4 b4 36.Dc1 Da7 37.Le4 Db6 38.d5 Lc5 39. Lf2 1-0

1. Jule Cordes (B, Amsterdam)	6,5
2. Rolinde den Heijer (A, Bodegraven) (2e na barrage)	4,5
3. Dana Verheij (B, Dordrecht)	4,5

Jeugd t/m 16 jaar

Roger Labruyère (2199) en Loek van der Hagen (2071) waren op papier favoriet maar het was **Leandro Slagboom** (1997) die zijn titel van vorig jaar met succes wist te verdedigen. Dat deed hij door tegen de outsiders veel punten te halen, maar het was ook belangrijk dat hij zijn belangrijkste concurrent op remise hield. Daar was nauwkeurig spel voor nodig.

Loek van der Hagen – Leandro Slagboom

1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Pe7 7.Dg4 Dc7 8.Dxg7 Tg8 9.Dxh7 cxd4 10.Pe2 Pbc6 11.f4 dxc3 12.Dd3 d4 13.Pxd4 Pxd4 14.Dxd4 Ld7 15.Tg1 Pf5 16. Df2 Dc6 17.Ld3 Dd5 18.Le3 Pxe3 19.Dxe3 Txd2

Dit is allemaal nog bekend. Zwart heeft zijn pion terug, maar opent wel lijnen die wit kan gebruiken voor de aanval.

20.Txd2 Dxd2 21.Le4 Dxd2

22.0-0-0

Dreigt 23.Th1.

22...Lc6! 23.Lxc6+

23.Th1 Dd2+! 24.Dxd2 cxd2+ 25. Kxd2 Kd7 is gelijk.

23...bxc6 24.Dd4 a5!

Deze zet zal heel belangrijk blijken.

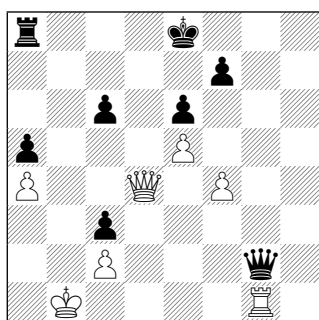
25.Kb1

De eerste nieuwe zet. Er dreigt 26.Tg1 (25.Tg1 Dd2+ is ok voor zwart).

25...De2! 26.a4

Dreigt weer 27.Tg1 (26.Tg1 Db5+).

26...Dg2! 27.Tg1

Dit lijkt een probleem, want de dame kan niet weg vanwege 28.Tg8+. Er is echter een oplossing.

27...Tb8+! 28.Ka1 Tb4!

De gelijkmaker, wit moet berusten in eeuwig schaak.

29.Da7 Txa4+ 30.Kb1 Tb4+ 1/2-1/2

1. Leandro Slagboom (Leeuwarden)	6
2. Loek van der Hagen (Annen)	5,5
3. Roger Labruyère (Almere)	4,5

Jeugd t/m 14 jaar

Vorig jaar had **Arthur de Winter** ondanks 8 uit 9 een barrage nodig om kampioen bij de

Arthur de Winter werd
C-jeugdkampioen (foto: Ilja Kalle)

C-jeugd te worden. Dit jaar liet de concurrentie meer punten liggen en was 7,5 punten genoeg om met een punt voorsprong kampioen te worden. Arthur is theoretisch vaak goed op de hoogte en wist onder andere een miniatuur te winnen met een tegenwoordig populaire gambietvariant.

Arthur de Winter – Oscar Zecha

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4. c3 Pf6 5.d4 exd4 6.cxd4 Lb4+ 7.Pbd2 d5 7...Pxe4 8.d5 geeft wit genoeg compensatie. 8.exd5 Pxd5 9.0-0 0-0 10.a3 La5?!

De grootmeesters gaan naar e7 of d2 met de loper. Op a5/b6 doet de loper niet mee met de verdediging van de koning en dat zal zwart opbreken.

11.h3 Lb6 12.Pe4 h6?

Positioneel wenselijk om Pg5/Lg5 te voorkomen zodat zwart ongestoord ...Le6 kan doen. Er is echter een tactisch probleem.

13.Lxh6! Te8

13...gxh6 14.Lxd5 Dxd5? 15.Pf6+.

14.Lg5 Dd7 15.Te1 Kf8

Ook dit zal zijn nadelen hebben.

16.Pc5 Txe1+ 17.Dxe1 Dd6 18.Td1 Pf6 19.Pe4 Pxe4 20. Dxe4

Met een dreiging.

20...Ld7? 21.Dh7 Zwart kan mat alleen uitstellen, maar gaf in plaats daarvan op.

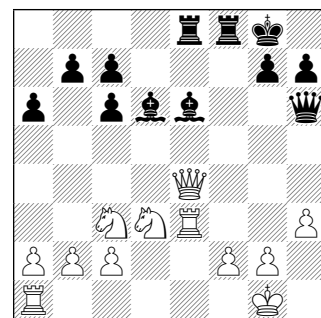
1. Arthur de Winter (Nieuw-Vennep) (uit 9)	7,5
2. Prajit Sai Kumar (Den Haag)	6,5
3. Mees van Batenburg (Dordrecht)	6,5

Meisjes t/m 14 jaar

Een bijzonder iets bij de C-meisjes: elke ronde (na de eerste) verloor er een maximaal aantal koplopers! In de zesde ronde bijvoorbeeld verloren beide vierpunter van achtervol-

gers. Het veld zat dus steeds dicht bij elkaar en dat leidde tot de volgende paring in de laatste ronde: Feng (4,5) – Damen (4,5) en Maris (4) – Fu (4,5). In beide partijen won wit en daarmee was **Elysia Feng** kampioen.

Elysia Feng – Fleur Westerhof

Stelling na 17.h3

Zwart staat hier goed als ze 17...Lf7 doet. De afwikkeling in de partij is zowel materieel als dynamisch niet goed voor haar.

17...Ld5? 18.Dxe8 Txe8 19. Txe8+ Kf7 20.Tae1 Lc4 21. T8e3!

Zo krijgt wit aanvalskansen.

21...b5 22.Tf3+ Kg6 23.Tfe3 Kf7 24.b3! Lxd3 25.Tf3+!

Slim. De koning kan niet weg op straffe van mat (na 25...Kg8) of dameverlies (na 25...Kg6).

25...Lf4 26.cxd3

En om dezelfde reden kan zwart haar loper niet meer redden. Ze vindt echter nog iets.

26...g5 27.g3 Dxh3 28.Tee3!

Dg4 29.Kf1 Kg6 30.gxf4 gxf4 Als de zwarte koning op b7 zou staan zou zwart materiaal terugwinnen. Nu niet:

31.Tg3! fxg3 32.Txg3 h5 33. Pe4 Kf5 34.Txg4 hxg4 35.Ke2 Ke5 36.Ke3 Kd5 37.Pf6+ 1-0

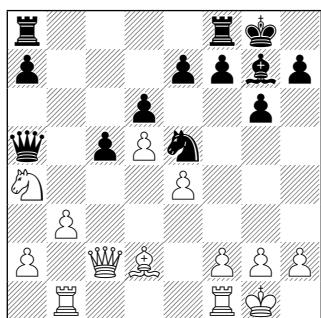
1. Elysia Feng (Eindhoven)	5,5
2. Fleur Westerhof (Doetinchem)	5
3. Lauri Maris (Winterswijk)	5

Tommy Grooten en Luna Huang winnen NK D

Het hemelvaartweekend stond bol van de schaakactiviteiten, niet in de laatste plaats vond het jaarlijkse NK D zoals gebruikelijk plaats in Rijswijk. Op donderdag 26 mei, vrijdag 27 mei en zaterdag 28 mei werd er hard gestreden om de titels t/m 12 jaar. Tommy Grooten won de categorie jeugd met een prachtige score van 7,5 uit 9 en Luna Huang won na een spannende barrage de meisjestitel.

Tommy Grooten vertelde dat hij natuurlijk blij is met het kampioenschap, maar niet tevreden was over zijn spel. Strategisch zag het er doorgaans prima uit, maar door tactische blunders moest Tommy telkens alle zeilen bijzetten om de strijd gaande te houden. Dat ging hem dan wel weer goed af. Tommy houdt niet echt van online schaken en dat hielp natuurlijk niet tijdens de pandemie. Gelukkig is er nu weer meer mogelijk en komen er leuke toernooien aan in de zomer. In de beslissende laatste ronde won Tommy een strakke partij:

Oscar Zecha - Tommy Grooten

Stelling na 16.Ld2

16...Da6

Een sterke damemanoeuvere, waarna wit steeds met ...

Dd3 rekening moet houden.

17.Lc3 f5!

Met deze thematische breekzet wordt de inzet verder verhoogd.

18.f3 fxe4 19.Dxe4 Tf5

20.f4?

Het nog scherpere 20.g4 was hier nodig om de stelling in balans te houden.

20...Taf8!

Deze zet had Oscar gemist. Tommy was eerder in het toernooi tactisch niet scherp, maar is er nu als de kippen bij om te profiteren.

21.Tf2 T8f7

Een kalme zet, waarna de f-pion nog steeds gepend staat.

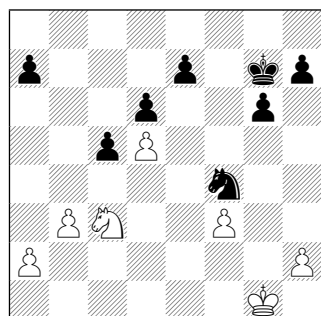
22.Tbf1 Dd3!

Nu gaat er nog meer hangen bij wit en is pionverlies niet meer te vermijden.

23.De2 Txf4

Wit kan nu bovendien niet vermijden dat er massaal stukken geruild worden.

24.Dxd3 Pxd3 25.Tf3 Txf3 26.Txf3 Txf3 27.gxf3 Pf4 28. Lxg7 Kxg7 29.Pc3

29...Kf6!

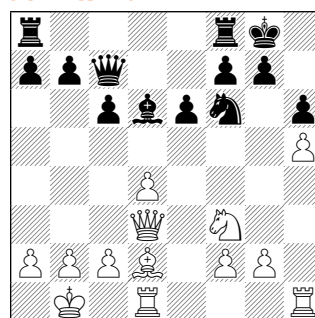
Dit beslist de partij. De zwarte koning loopt naar het centrum, waarna ook de witte d-pion valt.

30.Pb5 a5 31.Pa3 Pxd5 32.Pc4 Pb4 33.a3 Pc6 34.Kf2 Ke6

35.Ke3 d5 36.Pd2 Kd6 37.f4 e5 38.fxe5+ Pxe5 39.h3 h5 40.Pf1 c4 41.Kd4 cxb3 42.Kc3 a4 43.Pd2 Pc4 44.Pb1 Kc5 45.h4 d4+ 46.Kd3 Kd5 47.Ke2 Ke4 48.Kd1 Kd3 49.Kc1 Ke2 50.Pc3+ dxc3 51.Kb1 Pxa3+ 52.Kc1 b2 mat. 0-1

Bij de meisjes vond er een gigantische strijd plaats om de eerste plaats. Met ingang van de laatste ronde stonden drie meiden op de gedeelde eerste plaats met 6,5 uit 8: Luna Huang, Eli Alia Jorritsma en Bregje Roebers. In de laatste ronde kwam Bregje niet verder dan remise. Luna en Eli Alia wonnen hun partijen wel en konden zich toen opmaken voor de barrage. Na twee stevige partijen bleek Luna uiteindelijk de langste adem te hebben. In de onderlinge partij in ronde 6 won Luna mooi in de aanval:

Luna Huang - Eli Alia Jorritsma

Stelling na 16...0-0

Luna Huang (foto Harry Gielen)

Tommy Grooten (foto Harry Gielen)

17.Tdg1!

Wit begint een pionnenstorm.

17...c5

17...Pg4! was hier de juiste poging geweest om de witte pionnenstorm te blokkeren.

18.g4

Nu is de witte aanval opeens nauwelijks nog tegen te houden.

18...cxd4 19.g5

Zodra de g-lijn wordt geopend, is er geen houden meer aan.

19...hxc5 20.Lxg5 Le7 21.Lh6 Pe8

22.Lxg7!

Niet heel moeilijk, maar wel heel mooi. Nu komen alle lijnen open.

22...Pxc7 23.h6 Lf6 24.hxc7 Lxg7 25.Dh7 mat.

1-0

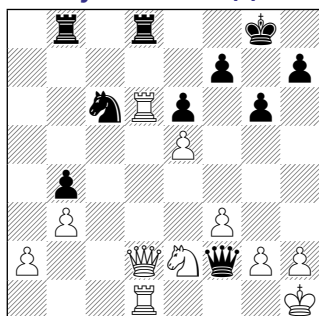
Carlsen moeizaam naar plek 1 in Stavanger

Het blijft mooi om te zien hoe het schaken leeft in Noorwegen, het land van wereldkampioen Magnus Carlsen. Anish Giri mocht dit jaar weer zijn opwachting maken in de jubileum-editie van *Norway Chess* in Stavanger. Een ambitieus opgezet toernooi dat elk jaar live uitgezonden wordt op de Noorse televisie. Ook voor deze 10^e editie slaagde de organisatie erin een toernooi van de buitencategorie te organiseren, met maar liefst drie (ex-)wereldkampioenen aangevuld met spelers die in de toekomst tot die groep willen behoren.

Wat *Norway Chess* verder bijzonder maakt is dat als een klassieke partij remise is geworden er een Armageddon partij de beslissing brengt. De winnaar van die Armageddon krijgt 1,5 punt, de verliezer 1 punt. Een reguliere overwinning levert 3 punten op. Tot slot is het speeltempo ook anders; namelijk 2 uur voor de gehele partij, en pas na zet 40 slechts 10(!) seconden per zet. Op die manier probeerde men in Stavanger de vechtlust te bevorderen.

Hoewel het wat gek voelt om over een vijfvoudig wereldkampioen te schrijven dat hij de revelatie van het toernooi was, is dat wat mij betreft toch het geval. Vishy Anand is inmiddels 52 en speelde zijn laatste klassieke toernooi 3 jaar geleden. Het leek hem in het geheel niet te deren want hij schoot uit de startblokken. In de eerste ronde moest de Fransman Maxime Vachier Lagrave eraan geloven. Het slot van die partij was bijzonder instructief.

Anand, Viswanathan Vachier-Lagrave, Maxime *Norway Chess 2022 (1)*

Met zijn laatste zet (26...Da7-f2) probeert zwart verwarring te stichten, en op het eerste gezicht met succes. Op 27.Pc1

Anand en Giri in goede stemming nadat Anand de armagedon remise hield met zwart

volgt 27...Dxd2 29.T1xd2 Tdc8 29.Pd3 Pe7, en nu het paard naar d5 komt zal het lastig worden voor wit om de extra pion in winst om te zetten. Anand doet het daarom anders. **27.Tc1!**

Een fraaie zet. Het paard dreigt nu wel geslagen te worden en op e5 slaan kan niet vanwege de dreiging op d8. Zwart's volgende zet is daarom gedwongen, maar geeft wit een enorme vrijpion.

27...Txd6 28.exd6 Pe5 29.h3! Anand heeft geen haast en maakt eerst een vluchtveld voor de koning, alvorens tot actie over te gaan.

29...Tb5 30.f4 Pd7 31.Dd4!

De enige compensatie die zwart nog heeft is de actieve dame op f2. Omdat 31...Dxe2 32.Tc8+ Pf8 33.Txf8+ Kxf8 34.Dh8 mat is, is MVL nu gedwongen de dames te ruilen. Het eindspel is daarna niet moeilijk meer.

31...Dxd4 32.Pxd4 Td5 33.Pc6 Txd6 34.Pxb4 e5 35.fxe5 Pxe5 36.Tc5 Td1+ 37.Kh2 f6 38.a4 Tb1 39.Tc3 Ta1 40.Tc7

Zwart geeft op. Er gaan nog meer pionnen verloren na Pb4-d5.

1-0

Toch viel Anand tegen het einde van het toernooi wat terug en moest hij zich uiteindelijk tevreden stellen met een

Spelers komen als sterren binnen bij Norway Chess

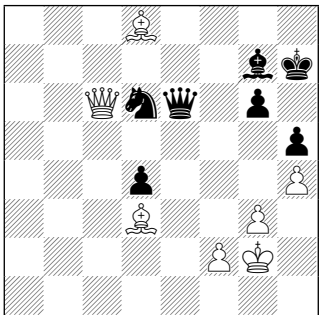
Giri en l'Ami

Mamedyarov eindigde als 2e

3^e plaats. Het gevecht tussen plaats 1 en 2 ging tussen Shakhriyar Mamedyarov en, wie anders, Magnus Carlsen. In januari werden zij ook al 1 en 2 in Wijk aan Zee, en de volgorde was ditmaal hetzelfde. Magnus Carlsen was eigenlijk niet in geweldige doen maar is op dit moment zo veel sterker dan de concurrentie dat zelfs moeizaam spel voldoende is voor een ongedeelde 1^e plaats. Mamedyarov en Carlsen speelden tegen elkaar in ronde 6, en gezien de eindstand zal Mamedyarov nog wel eens terugdenken aan die ontmoeting.

Carlsen, Magnus Mamedyarov, Shakhriyar Norway Chess 2022 (6)

Wit staat zeker beter met het loperpaar, maar gezien het beperkte materiaal moet de stelling ruimschoots binnen de remise-marge zijn. 46...Lf6 komt in aanmerking, en 46...Le5 lijkt ook interessant, waarvan het idee is om met 47...Db3! remise te forceren. Die zet valt immers de loper op d3 aan en dreigt met ...Db7 de dames te ruilen. Shakhriyar, die de hele partij al

onder grote druk had gestaan, dacht direct met de dame binnen te kunnen vallen.

46...Db3?? 47.Lxg6+

Uiteraard! Nu is zwart een pion kwijt en maakt Carlsen het soepel uit.

47...Kxg6 48.Dxd6+ Kh7 49.Dd7!

Velen van ons hadden hier wellicht een consoliderend zetje als 49.Lg5 gedaan, maar dat maakt de winst na 49...Db7+ 50.Kh2 Df3! ineens veel lastiger. De d-pion is sterk en voorlopig speelt de extra pion op de koningsvleugel nog geen noemenswaardige rol.

49...Kg6 50.Dc6+ Kf7 51.Dc5!

Nu valt h5 ook.

51...Db7+ 52.f3 Ke8 53.Lc7 Db2+ 54.Kh3 d3 55.Dxh5+ Kd7 56.Df7+ Kc6

En na het uitvoeren van deze zet gaf zwart op. De stelling is inderdaad hopeloos na 57.Lf4.

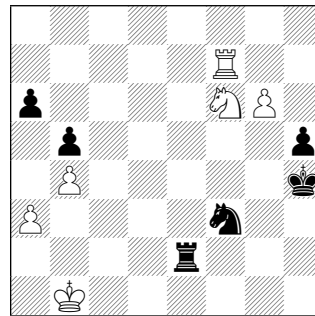
1-0

In het gevecht om de eerste plaats kon Anish Giri dit keer helaas geen rol van betekenis spelen. Onze landgenoot speelde een wat vlak toernooi zonder enorme uitschieters. Hij verloor van zowel Carlsen als Mamedyarov en stelde daar overwinningen tegen Radjabov en Tari tegenover. We sluiten af met een fragment uit de partij tegen Tari.

Giri, Anish Tari, Aryan Norway Chess 2022 (9)

In onderstaande stelling moest Tari het stellen met slechts de 10 seconden increment per zet. Het ging dan ook snel mis na 57...

Pd2+? 58.Kc1 Pe4 59.Te7 Pc3 60.Txe2 Pxe2+ 61.Kd2 en zwart geeft op. De g-pion is niet te stoppen. Alvorens onder het diagram verder te lezen kan de lezer proberen de remise-weg zelf te vinden voor zwart.

Zwart had fraai remise kunnen maken met 57...Te1+! 58.Kc2 Te2+. Het idee is om schaakjes te blijven geven tot de witte

koning het enig veld kiest waarmee de schaaks stoppen; veld d3. 59.Kd3 Tg2! En nu komt de aap uit de mouw. Op 60.g7 heeft zwart het reddende 60...Pe5+!

Anish heeft een overvolle agenda en zal in de komende maanden nog regelmatig te zien zijn in de Champions Chess Tour (de serie online rapidtoernooien die door Magnus Carlsen is opgezet gedurende de Corona-tijd) en onder andere op de Olympiade in India die eind juli begint. Genoeg om naar uit te kijken dus!

Eindstand Norway Chess

Final Standings	
1 Magnus Carlsen	16½
2 Shakhriyar Mamedyarov	15½
3 Vishy Anand	14½
4 Maxime Vachier-Lagrave	14
5 Wesley So	12½
6 Anish Giri	12
7 Aryan Tari	9½
7 Veselin Topalov	9½
9 Teymur Rajabov	8
10 Wang Hao	7½

Apeldoorn kampioen na krankzinnige slotronde

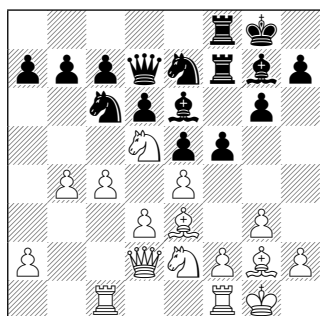
Een WIM-norm voor Machteld van Foreest
(foto: Ilja Kalle op NJK)

De slotronde van de Meesterklasse deed denken aan de film Rocky II. Rocky en Apollo boksen om een titel en gaan allebei tegelijk knock-out. Vlak voordat de scheidsrechter klaar is met tot tien tellen krabbelt de hoofdrolspeler overeind en wordt tot winnaar uitgeroepen.

AMEVO Apeldoorn en Charlois Europoort knokten om de titel. Apeldoorn had het in eigen hand. Er hoefde alleen maar even gewonnen te worden van Het Witte Paard in Sas van Gent. En dat met de topscorer (Max Warmerdam, 8 uit 8) van de Meesterklasse in de gelederen. Wat kan er nog gebeuren? Nou, dit bijvoorbeeld...

Max Warmerdam – Koen Leenhouts

1. c4 g6 2. e4 e5 3. g3 Lg7 4. Lg2 Pc6 5. Pe2 d6 6. Pbc3 Le6 7. d3 Dd7 8. O-O Pge7 9. Pd5 O-O 10. Le3 f5 11. Dd2 Tf7 12. Tac1 Taf8 13. b4

13...f4!

Een thematisch pionoffer in dit type stellingen.

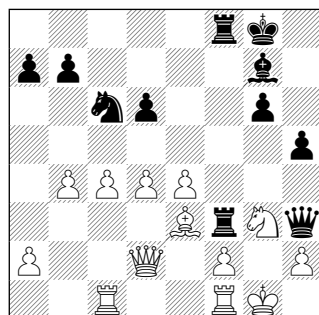
14. gxf4 Pd4 15. fxe5 Pf3+ 16. Lxf3 Txf3 17. exd6 cxd6

Zo staat wit zelfs twee pionnen voor, maar zijn koning staat niet zo veilig en zwart heeft veel stukken in de aanval.

18. Pdf4 Lh3 19. Pg3 Pc6

Niet verkeerd, maar met 19... T3xf4 20. Lxf4 Dg4 had zwart gelijk al voor materiaalwinst kunnen gaan. De dreiging ... Dg4-f3-g2 mat kost wit zijn loper.

20. Pxb3 Dxb3 21. d4 h5

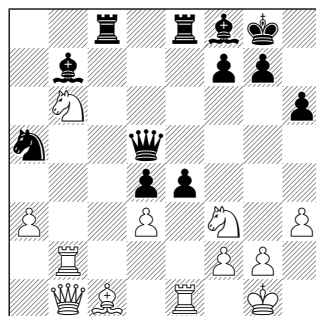

22. Kh1??

Een blunder in een toch al moeilijke stelling.

22...Txg3 23. Tg1 Txg1+ 24. Tg1 Df3+ 25. Tg2 Dxe4 0-1

Dat is een tegenvaller die je liever niet hebt als je het kampioenschap wilt binnenslepen. Er waren er ook nog een paar dameoffers. Een goede en een slechte en beide keren zat Apeldoorn aan de verkeerde kant van het bord.

Dit is de stelling na 30.Pb6 uit de partij Thibaut Maenhout – Roeland Puijssers. Er is al heel wat aan voorafgegaan en hier besloot Roeland tot

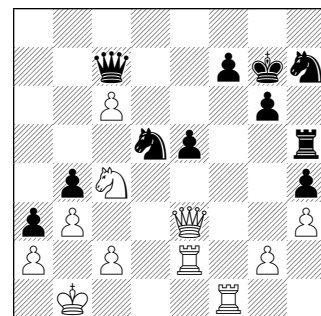
30...exf3??

Een onnodig dameoffer en na het vervolg

31.Txe8 Txe8 32.Pxd5 Te1+ 33.Kh2 fxe2 34.Kxg2 Lxd5 35.f3 Lxa3 36.Tb8 Kh7 37. Db5!

had zwart onvoldoende compensatie en hij verloor.

Puijssers had in de diagramstelling gerust met 30.Dd8 een kwaliteit kunnen offeren met als mogelijk vervolg 31.Pxc8 (31. dxe4 is beter, dan staat het ongeveer gelijk, maar ik geef u graag een spektakelvariant.) exf3 32.Txe8 Dxe8 33.Txb7 De1+ 34.Kh2 Df1 35.gxf3 Dxf2+ 36. Kh1 Dxf3+ 37.Kh2 Pxb7 en zwart staat gewonnen.

Stelling na 32...Pd5 uit de partij Enrico Follesa – Sjef Rijnaarts. Ook dit was een loeischerpe pot. Rijnaarts heeft net een kwaliteit geofferd om zijn paard met grote kracht op d5 te

zetten. Follesa trok zich er niets van aan en speelde

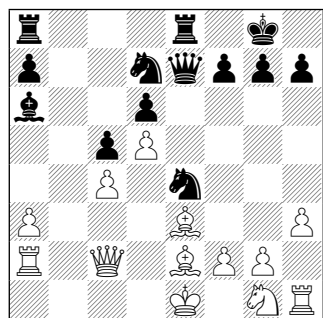
33.Tef2!

Rijnaarts geloofde zijn tegenstander op zijn blauwe ogen en weigerde het offer, maar na **33...Phf6 34.Dc5 e4 35.Dd6 Dxd6 36.Pxd6 e3 37.Txf6!** bleek die vrijpion op c6 ineens niet meer te stoppen.

Aannemen van het offer was nog het minste kwaad geweest voor zwart. Er zou kunnen volgen **33...Pxe3 34.Txf7+ Dxf7 35.Txf7+ Kxf7 36.c7 Pxc4 37.bxc4 (37.c8D Pe3 geeft zwart best veel materiaal voor de dame) 37...Tf5 38.Kc1 Tf1+ 39.Kd2 Tf2+** en nu heeft wit de keuze tussen remise door eeuwig schaak toestaan of **40.Ke3 Txc2 41.c8D Txa2** en deze bijzondere stelling wordt door de computer beoordeeld als volkomen gelijk.

Een onverwachte tegenvaller voor Apeldoorn, want Follesa had bijna 400 ratingpunten minder dan Rijnaarts.

Ging dan alles mis bij Apeldoorn? Nee, uiteraard niet. Neem nou deze stelling:

Stand na 16...Pe4 uit de partij **Helmut Cardon – Thomas Beerdse**n. Wit heeft eerder al Ta2 gespeeld en in deze stelling zag hij niet beter dan **17.Th2?!**

Het was dan ook niet makkelijk, want er dreigt Pg3. Slaat wit die niet, dan wordt op e2 geruild en met Pb6 wordt pion c4 dan opgehaald. Maar nu ging het zo mogelijk nog harder. Er volgde **17...Tab8 18.Pf3 Pxf2! 19.Lxf2 Dxe2+ 20.Dxe2 Tb1+ 21.Kd2 Txe2+ 22.Kxe2 Lxc4** en zwart won beslissend materiaal.

Maar aan het eind van de

middag stond er wel 5,5-4,5 voor de thuisclub op de borden. Had Apeldoorn hiermee zijn kampioenschap vergooid? Neen, want nummer twee Charlois Europoort verloor eveneens. Het lijkt erop dat ze al niet heel erg in hun kansen geloofden, want ze gingen met slechts negen man naar Leiden om LSG Intellimagic te bestrijden en daar zaten ook nog een paar relatief lage ratings bij. Uiteindelijk won LSG met 5,5-4,5.

Door de nederlagen van de nummers 1 en 2 had zelfs En Passant nog een kans op het kampioenschap. Stel dat de Bunschoters met 7,5-2,5 van Kennemer Combinatie hadden gewonnen, dan waren ze zomaar van de derde plek naar de eerste gestegen. Maar ook bij En Passant hadden ze het bijltje er al bij neergegoid. In de voorlaatste en laatste ronde werden al geen dure buitenlandse grootmeesters meer opgesteld in de overtuiging dat Apeldoorn dit niet meer uit handen zou geven. De wedstrijd En Passant – Kennemer Combinatie eindigde in 5-5, waardoor Apeldoorn toch kampioen werd, LSG naar de tweede plek steeg en En Passant derde werd.

“It ain’t over till the fat lady sings” Dat spreekwoord mogen ze in Rotterdam en Bunschoten in hun oren knopen.

Degradatie

Nico Zwirs scoorde een GM-norm (foto: Harry Gielen)

Onno Elgersma, halfje en IM-norm (foto: Harry Gielen op NJK)

Rondom de degradatiestreep was het ook nog razend spannend. Kennemer Combinatie had zich op eigen kracht veilig gespeeld en dat was maar goed ook, want het wonder van Groningen, waarover ik in het vorige Schaakmagazine schreef, voltrok zich inderdaad. De Groningers versloegen in de voorlaatste ronde Zuid-Limburg en in de allesbeslissende laatste ronde tegen HMC Den Bosch trokken ze ook aan het langste eind.

Dat betekent dat de langstzittende meesterklasser degradeert. De Bosschenaren deden hun intrede op het hoogste niveau in het seizoen 2004-2005 en na zeventien jaar komt aan dat verblijf een einde.

Het vertrek van HMC Den Bosch zou betekenen dat En Passant, meesterklasser sinds 2012-2013, de langstzittende is, maar En Passant nam in de loop van het afgelopen seizoen het besluit te gaan stoppen met het betalen van spelers en heeft vrijwillige degradatie aangevraagd. In het nieuwe seizoen zullen derhalve drie clubs hun intrede doen in

de meesterklasse. De kampioenen uit 1A (Paul Keres) en 1B (De Stukkenjagers) zullen vergezeld gaan worden door een club waarvan de naam nu nog niet bekend is omdat er nog een Corona-inhaalwedstrijd gespeeld moet worden.

Titelnormen

Voor Nico Zwirs (AMEVO Apeldoorn) was het dubbel feest op 21 mei, want hij scoorde met een soepel halfje in de laatste ronde een grootmeesternorm. Julian van Overdam (Charlois Europoort) stelde met een remise tegen Michiel Bosman zijn IM-norm veilig. Voor Zyon Kollen (Charlois Europoort) was het ook dubbel feest op 21 mei: hij vierde zijn verjaardag en haalde, ondanks een nederlaag tegen Casper Schoppen, een IM-norm.

Onno Elgersma (Kennemer Combinatie) zou aan een nederlaag genoeg hebben voor een IM-norm als hij tegen En Passant iemand met een rating van 2416 tegenover zich zou krijgen. Die kreeg hij niet en dus moest hij volop aan de bak. Maar hij scoorde het benodigde halfje na 77 zetten tegen Jan Willem van de Griendt.

Tenslotte behaalde Machteld van Foreest (Groninger Combinatie) een WIM-norm, mede dankzij een remise tegen Jeroen Bosch in de laatste ronde. Max Warmerdam werd, ondanks zijn nederlaag, toch topscorer van de Meesterklasse met 8 uit 9. 17 september 2022 is de eerste ronde van het nieuwe seizoen. Met drie nieuwe teams op het hoogste niveau!

Het KNSB-blad keert terug naar het papier

Op 11 juni 2022 vergaderde de bondsraad van de KNSB over Schaakmagazine. Het was niet de eerste keer dat de jaarvergadering zich met het bondsblad bezighield. Al in het eerste jaar van bestaan, na het vierde nummer, werd er geklaagd over de kosten. En wie de jaarverslagen van de bond leest ziet dat het blad ook daarna een regelmatig terugkerend thema is. Kan er misschien bezuinigd worden? Waarom verschijnt het blad niet op tijd? Sluit de inhoud bij de leden aan? Moet het blad echt verplicht voor alle leden zijn? Kan de frequentie niet omlaag?

Ondanks al die stormen en briesjes bleef het bondsblad in leven. Van *Tijdschrift van den Nederlandschen Schaakbond* werd het *Schakend Nederland* (1960-1996) om ten slotte in *Schaakmagazine* over te gaan. Het formaat werd soms aangepast, het papier werd beter, kleur deed zijn intree, de formule werd waar nodig veranderd. Vanaf mei 1893 was de rode draad: de schaakbond voorziet zijn leden van een papieren blad. Daar kwam in april 2021 een einde aan. Gedwongen door de corona verscheen het blad alleen nog digitaal. Weinig mensen waren daar gelukkig mee en dus besloot het KNSB-bestuur, in samenspraak met de bondsraad, terug te keren tot papier.

Er verandert wel iets. Voor het eerst gaat de KNSB in zee met een uitgever, Arko Sports Media. Ook de frequentie verandert. Het nieuwe blad, werktitel *Schaken.nl*, gaat vier keer per jaar verschijnen met een omvang van tachtig pagina's. En misschien wel het grootste verschil: niet iedereen krijgt nog automatisch het blad in de bus. KNSB-leden die het blad willen ontvangen gaan een bescheiden bijdrage betalen.

Als kennismaking wordt het nieuwe blad in 2022 twee keer gratis toegezonden.

Breuk

Je kunt dus wel van een breuk in de geschiedenis van het bondsblad spreken. Dat zou een goede reden zijn om terug te kijken, maar dat gaan we niet doen. Toen *Schaakmagazine* in 2018 125 jaar bestond is die geschiedenis in het decembernummer beschreven. Ik vroeg mij toen af of *Schaakmagazine* het langst bestaande bondsblad en misschien wel sport-

blad in Nederland is. Natuurlijk in de hoop dat het antwoord ja zou zijn. Dat mocht helaas niet zo zijn. KNSB-lid Mischa de Rue wist te melden dat het blad *Schiet sport* van de Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie nog net iets ouder is. De schietbond werd in 1890 opgericht en kwam meteen met een blad. De schaakbond is weliswaar een stuk ouder, maar moest twintig jaar nadenken voor er een eigen blad verscheen.

Oudste schaakbondsblad

Internationaal zit het wel goed. *Schaakmagazine* is niet het langst bestaande schaakblad. Dat is het *British Chess Magazine*, dat in 1881 voor het eerst verscheen. Maar het is wel het langst bestaande schaakbondsblad. Het *British Chess Magazine* is altijd een particuliere uitgave geweest. De tweede plaats bij de schaakbondsbladen wordt ingenomen door het Zweedse *Tidskrift för Schack*. Dat verscheen voor het eerst in 1895 en valt tegenwoordig vier keer per jaar bij de leden van de Zweedse schaakbond in de bus.

Het *Tijdschrift van den Nederlandschen Schaakbond*, c.q. *Schakend Nederland*, c.q. *Schaakmagazine* is als je de hele bestaansperiode van de KNSB in aanmerking neemt zonder twijfel het belangrijkste schaakblad geweest. Maar het was niet het enige schaaktijdschrift. Integendeel. Voortdurend kwamen er nieuwe schaakbladen op de markt. Soms met succes, vaak sneuvelden de pogingen al na enkele maanden of jaren. Dat roept de vraag op of het bestaan van het bondsblad de andere bladen misschien in de weg zat. De leden van de bond kregen immers 'gratis' ieder maand een blad in de bus. Dat bevatte uiteraard veel bondsnieuws, maar al snel werd de inhoud uitgebreid met verslagen van binnen- en buitenlandse wedstrijden.

Bij het bekijken van Nederlandstalige schaakbladen hebben we ons beperkt tot de bladen die algemeen schaaknieuws brachten. Opvallend is dan dat van al die bladen de eerste, *Sissa*, nog het langste heeft bestaan. Dat heeft het 27 jaar volgehouden. Pas ver in de twintigste eeuw komen er met *Schaakbulletin* (16 jaar) en *Schaaknieuws* (22 jaar) weer bladen die een flinke leeftijd haalden.

Schaakbulletin en Schaaknieuws

Veel lezers zullen zich *Schaakbulletin* en *Schaaknieuws* nog wel herinneren.

Tijdschrift 1e nummer 1893

Schakend Nederland

Schaakbulletin begon in 1968 als een tamelijk onooglijk blaadje. 'De concrete aanleiding was het voortijdige verscheiden van *Schaakrevue*, een mooi en duur tweewekelijks blad, dat slechts een half jaar heeft bestaan', schreef medeoprichter Frits Hoorweg op www.deleunstoeel.nl. *Schaakbulletin* bleek de tijd mee te hebben.

In de jaren zeventig braken gouden tijden voor de schaakwereld aan en in dezelfde periode kwam een groep schaakschrijvers tot bloei: Donner, Ree, Pam, Krabbé, Timman, Münnighoff en Sosonko om enkelen te noemen. Zij verzamelden zich rond *Schaakbulletin* en maakten er het alternatieve schaakblad bij uitstek van. Toch bleef het aantal abonnees laag en was het blad financieel amper rendabel.

In 1984 ging de stekker er uit en volgde een doorstart in de vorm van *New in Chess* (1984). Dat begon met een Nederlandstalige en een Engelstalige editie, maar dat werd snel te duur. De Nederlandse editie werd een Nederlandstalig katern in een Engelstalige blad. Die kromme formule hield het tot vierde nummer van 1987 vol, waarna *New in Chess* zich volledig op de internationale markt kon concentreren.

In tegenstelling tot *Schaakbulletin* wilde *Schaaknieuws* wel een aanvulling zijn op het bondsblad. Het sprong in het gat dat *Schaakbulletin* had achtergelaten en koos bewust voor een andere formule door eerst als weekblad, later als veertiendaags blad te verschijnen. Het initiatief kwam uit Eindhoven, waar schaakmeesters als Herman Grooten en Johan van Mil actief waren. *Schaaknieuws* was actueel, informatief en soms polemisch, maar haalde nooit het niveau van zijn voorganger. Op het hoogtepunt telde het blad 2500 abonnees, bij het verscheiden in 2008 was daar de helft van overgebleven.

Eenjaarsvliegen

Het werd hierboven al terloops genoemd, het blad *Schaakrevue* (1967) dat het slechts een paar maanden uithield. Zoiets was eerder gebeurd. *De Schaakspeler* bracht het in 1921

Het Zweedse blad Schack

Schaaknieuws

boven:
British Chess Magazine

links:
NIC magazine

Drie volhouders

Van de overige bladen verdienen vier er om apart genoemd te worden. Omdat Jan Willem te Kolsté na de ruzie niet werd herkozen als hoofdredacteur begon hij in 1907 met *De Schaakcourant*. Het was een blad van goed niveau dat het tot december 1913 uithield. Het was niet het enige onafhankelijke blad in die periode. Onder leiding van W. Muntjewerff verscheen van 1903 tot 1913 *Het Schaakblad*, *Maandblad voor Nederland en Koloniën*. De maker noemde het zelf 'het meest gelezen, zaakrijkste en uitgebreidste Schaaktijdschrift in Nederland.' *Het Schaakblad* bood nationaal en internationaal nieuws en bevatte ook leerzame rubrieken. Ook *De Schaakwereld* (1936 – 1942) was een prima tijdschrift. Hoofdredacteur Th. Liket wist medewerkers als Euwe, Kmoch en Oskam aan te trekken. De Schaakwereld verscheen iedere twee weken en kon dus redelijk actueel zijn. Hier was het de oorlog die een eind aan het bestaan maakte.

Kort na de Tweede Wereldoorlog werd Schaakmat opgericht. Het eerste nummer verscheen in januari 1947. Hoofdredacteur H. van Hofwegen schreef: 'Ondanks het feit, dat er vele moeilijkheden moesten worden overwonnen, is hier dan het eerste nummer van "Schaakmat". De papersituatie in ons land is nog lang niet normaal, zodat wij genoeg moeten nemen, met de ons toegestane omvang en papersoort.' Dat verhinderde niet dat er met medewerkers als Euwe, Kramer, Van Scheltinga, Bouwmeester en Kmoch een uitstekend blad werd geproduceerd. Eerst twee keer per maand, later maandelijks. Totdat in december 1955 te lezen was: 'omdat het uitgeven van een schaaktijdschrift zeer beslist geen lucratieve bezigheid is, was het zakelijk bekeken, niet anders dan logisch dat de firma Onkenhout (de uitgever, MbdW) "Schaakmat" als een blok aan het been ging voelen.'

Exit *Schaakmat*. Schaakjournalist Berry Withuis zei ooit: "Als je in Nederland van je geld af wilt zijn er twee alternatieven, je brengt het naar de vrouwen of je begint een schaakblad."

maar tot dertien uitgaven. Nog slechter verging het *Het Schaakweekblad* in 1917. In het eerste nummer van 20 oktober 1917 schreef redacteur en initiatiefnemer P. van 't Veer: 'Een heel ondernemen voor ons klein landje, een Schaakweekblad.' Inderdaad. Want toen hij in het zesde nummer schreef: 'Heeren clubsecretarissen zijn meegedeeld, dat dit nummer het laatste is, hetwelk ter kennismaking gratis aan de verenigingen wordt toegestuurd. Stuur dus thans s.v.p. onderstaande bestelkaart', toen gebeurde er niets meer.

Voor de derde eenjarige, *De Schaakwereld* (1875) liggen de zaken iets anders. Dat was bedoeld als bondsuitgave. Redacteur Antonius van der Linde was echter een meester in het beledigen van jan en alleman, met inbegrip van de eigen bond. Die besloot hem na een jaar te laten vallen.

Over bondsbladen gesproken: *Sissa*, Nederlands oudste schaakblad (1847-1874) was in het laatste jaar van zijn bestaan ook nog even bondsblad. En gedurende een korte periode, in 1907 en 1908, waren er zelfs twee bondsbladen. Dat zat zo. Een onbenulige ruzie tussen hoofdredacteur Te Kolsté en bondsecretaris Meijer onttaardde in 1906 in een afscheiding en de oprichting van de Nieuwe Nederlandsche Schaakbond, inclusief het *Nederlandsch Schaaktijdschrift*. Dat leek in uiterlijk sprekend op het Tijdschrift. In het laatste nummer van december 1908 meldde de secretaris van de afgescheidenen: 'Reeds kan, dank de welwillendheid van de N.S.B. (de bond was toen nog niet koninklijk, MbdW) het één zijn in Tijdschrift deze eerste maand des jaars beginnen.' Ruzie voorbij, blad opgeheven.

Schaaktalent Maksym op drift

Na Poetin's misdadige invasie van Oekraïne zijn vele bewoners van dat land op drift geraakt. De dertienjarige Maksym Zhezheria kwam met zijn grote gezin terecht in het Nederlandse stadje Doesburg. Bij zoveel ellende kan het schaakspel een goede afleiding, zelfs een troost zijn. En dus is Maksym flink aan het schaken geslagen bij het Arnhemse ASV.

In begin april nam Maksym's moeder Svetlana contact op met ASV met de vraag of haar oudste zoon bij de jeugd kon komen schaken. Op de eerste speelavond bleek de jonge Oekraïener te sterk voor zijn Arnhemse leeftijdgenoten, en hij werd prompt bij de senioren ingedeeld. Daar won hij twee van zijn eerste vier partijen.

Maksym komt uit Oleksandriia, een middelgrote stad in centraal Oekraïne, gelegen ten zuiden van een langgerekt merengebied dat zich vanaf Kiev naar het zuidoosten uitstrekt. Hij kwam naar Nederland met moeder Svetlana, vader Volodymyr, een tante en drie broers: Andrey, Ivan en de nu vijf maanden oude baby Bogdan. De baby heeft vanwege gezondheidsproblemen een speciaal soort melkvoeding nodig. Maksym lijdt aan Diabetes Type 1 en moet dagelijks insuline

Maksym Zhezheria op de clubavond van ASV (foto: Erik Wille)

gebruiken. Toen in Oleksandriia het luchtalarm vijf keer per dag afging besloten Volodymyr en Svetlana te vertrekken. De grootmoeders en andere familieleden bleven achter. "Kinderen kunnen daar geen normaal leven meer leiden," zegt Svetlana. "Zeker niet als ze gezondheidsproblemen hebben."

Ze kozen voor Nederland omdat een neef, die in Utrecht woont, een en ander voor hen regelde. "En we wilden naar de andere kant van Europa, bij de Noordzee, zo ver mogelijk van de oorlog vandaan," zegt Svetlana. Als de oorlog voorbij is willen ze snel weer terug. "Ondertussen proberen we hier zo goed mogelijk te leven: we willen werken, de taal leren en de kinderen naar school sturen." Die zitten op een speciale school voor Oekraïense kinderen in Arnhem.

Twee maanden brachten ze door bij een gezin in Westervoort. Maksym, in aarzelend Engels: "Dat huis was zo groot – wij mochten éénderde ervan gebruiken, en dat was ruim genoeg voor ons hele gezin." Eind mei verhuisden ze naar een pand in Doesburg waar ze nu zelfstandig wonen. "Dat is beter voor ons," zegt Maksym. "Maar onze gastheer in Westervoort zijn we heel dankbaar, die heeft veel voor ons gedaan." Om bij ASV te schaken rijdt hij nu met de bus heen en weer van Doesburg naar Arnhem-Oost.

Zaterdag 21 mei kon het Nederlandse publiek ook kennismaken met het gezin via het satirische TV-programma *Even Tot Hier*. Om te kunnen werken in Nederland heb je de juiste papieren en een bankrekening nodig. Bij *Even Tot Hier* waren die zaken snel geregeld en er kwam een sollicitatiegesprek voor vader Volodymyr, die elektrotechnisch ingenieur is – een beroepsgroep waarnaar de vraag groot is in Nederland, als die energietransitie eens op gang komt

Maksym Zhezheria (foto Peter Boel)

tenminste. Aan het eind van de uitzending stond het hele gezin te genieten van een portie oer-Hollandse poffertjes. De baan voor Volodymyr laat nog even op zich wachten – net als de energietransitie.

[Redactie: de uitzending is hier terug te zien: https://www.npostart.nl/even-tot-hier/21-05-2022/BV_101407996]

Maksym houdt de moed erin en is goedlachs, maar hij vertelt weinig over de thuissituatie in Oekraïne. Bij het ASV-Voorjaarstoernooi op 14 mei deed hij mee in groep C. Toen hij hoorde hoe hoog de eerste prijs was in die groep, riep hij: "Woowwww, vijftig euro? Dat kan ons gezin goed gebruiken! Of je kunt er wel drie keer van naar McDonalds!" Helaas werd hij vijfde.

Zijn favoriete schaker is Bobby Fischer. In Oleksandriia werd Maksym getraind door kandidaat-meester Gennady Khodotov, die nog in die stad verblijft voor zover Maksym weet. Bij ASV werkt hij nu met Vadim van Kuijk, die zelf met zijn 17 jaar tot de nationale jeugdtop behoort. "Hier in Nederland zijn de toernooien goed georganiseerd," zegt Maksym. "In Oekraïne zijn de jeugdspelers beter. Ik heb daar vijf of zes vrienden die even goed zijn als ik. Eén van hen zit nu in Turkije."

Maksym is gewoon een jonge puber die probeert zijn weg te vinden in een schrijnende situatie. Dat hij relatief vrolijk overkomt, toont zijn veerkracht. Wat moet hij ook anders? Bovendien heeft hij zijn gezin veilig bij zich. En hij weet inmiddels dat een goede schaker in Nederland altijd zijn weg kan vinden.

VOORLOPER

Jeugdkatern Schaakmagazine

In deze
Voorloper:

Een beetje geluk

Super-gefocust

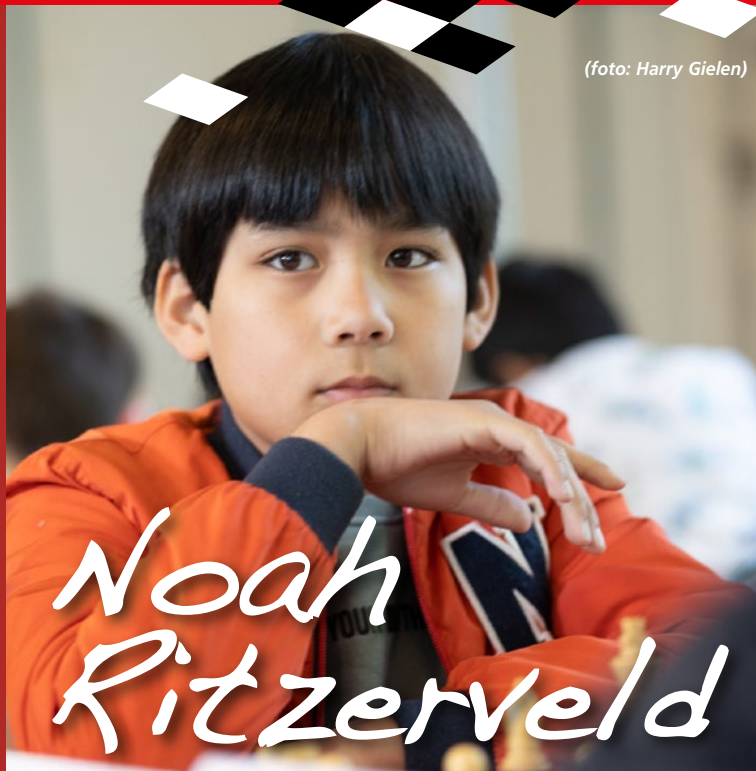
Italiaanse
Opening

Diep rekenen

Jan Timman

Friet

Schaakvrienden

(foto: Harry Gielen)

Noah Ritzerveld

‘Uit het goede schakershout gesneden’

Hij is al drie keer Nederlands kampioen geworden: in de H-, de F- en de E-categorieën. Op 15 en 16 april won hij bij de E-tjes alle negen partijen! Hij houdt van schaken en speelt graag tegen oudere kinderen om beter te worden. Maar of hij er zijn beroep van wil maken, weet hij nog niet. Wij presenteren...

Een jaar nadat hij de regels van zijn vader Jelle had geleerd speelde Noah al in een Nederlands kampioenschap! Hij werd tweede in de H-categorie van de Haagse Schaakbond en mocht toch meedoen aan het NK toen een andere deelnemer afzegde. Noah werd eerste! “Dat was wel verrassend, ik dacht dat ik misschien bij de eerste tien kon eindigen. Ik had een beetje geluk: Simon Rudolph kon mij matzetten, later zette ik hem mat. We waren nog niet zo goed toen.”

Sindsdien is Noah overal in de jeugdtop te vinden. Hij is heel rustig en volgens zijn vader ‘super-gefocust’: “Toen hij heel klein was maakte hij al grote

puzzels.” Hij speelt liefst in het ‘klassieke’ tempo en houdt minder van snelschaken. Ook vindt hij op het bord spelen leuker dan online. Wat er ook gebeurt, hij blijft altijd rustig. Jelle: “Aan Noah kun je niet zien of hij gewonnen of verloren heeft. Ook als hij wint is hij nog kritisch op zichzelf.”

Bij de club Bobby Fischer in zijn woonplaats Wassenaar wordt hij getraind door Eric van der Marel. Op zijn achtste kreeg Noah met een paar andere sterke HSB-jeugdspelers ook ‘stertraining’ van grootmeester Jan Werle. Die traint hem nu ook individueel op vrijdagen, dan heeft Noah vrijstelling van school. “Jan heeft me veel geleerd over openingen, zodat ik

in het begin van een partij niet zo lang hoeft na te denken.” Dat pakte in mei goed uit: vooral in de populaire Italiaanse Opening was hij beter thuis dan zijn tegenstanders. “Noah is echt uit het goede schakershout gesneden,” zegt Jan Werle. “Tactisch en strategisch is hij al sterk. Hij kan heel diep rekenen en heeft soms geniale ingevingen. Soms rekent hij al die mooie zetten zo diep door dat hij in tijdnood komt.” Daar werken ze nu samen aan.

Noah wilde in 2020 niet aan het G-kampioenschap meedoen, omdat dat, in de coronatijd, een online snelschaaktoernooi was. Vorig jaar was het F-kampioenschap (online) 15 minuten met 5 seconden increment, dus was Noah weer van de partij. En hij won met 6½ uit 7! Drie maanden later, in september vorig jaar, speelde hij in een simultaan tegen supergrootmeester Jan Timman. Hij mocht langer opblijven, en om half twaalf was hij nog zo geconcentreerd dat hij remise maakte na een foutje van Timman! Of Noah van schaken zijn beroep wil maken, weet hij nog niet. Hij vindt tafeltennissen ook leuk, vaak met zijn oudere broer Yunah, maar speelt geen wedstrijden omdat hij dan altijd schaakt. Ze hebben ook nog een jongere broer, Niels.

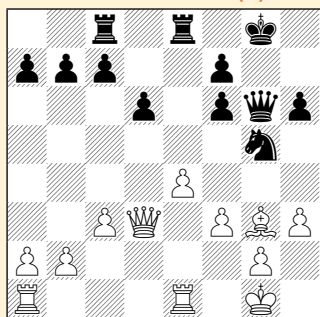
Voor het E-kampioenschap dit jaar vroeg Noah aan zijn vader: “Als ik 9 uit 9 haal, krijg ik dan friet?” En dat gebeurde! Een paar van zijn partijen stonden in het vorige nummer van SchaakMagazine. Een stap hoger, bij het NK-D in mei, maakte hij ook al 6 punten uit 9 partijen. In september mag hij meedoen aan het WK-E in Batumi, Georgië. Dat wordt spannend, want dan is hij ook net begonnen op het Novum-gymnasium in Voorburg. Noah heeft eerder twee groepen overgeslagen, dus hij komt bij twee jaar oudere kinderen in de klas. Maar dat is hij wel gewend. Bovendien zitten zijn schaakvrienden Prajit Sai Kumar en David Madularea op dezelfde school!

Geboortedatum: 2 januari 2012
 Uit: Wassenaar
 School: Kievietschool in Wassenaar, groep 8
 Leukste schoolvak: wiskunde en natuurkunde
 Hobby's: tafeltennissen
 Schaken geleerd van: vader
 Club: Bobby Fischer, nu ook DD
 Wat wil je worden: weet ik nog niet
 Liefelingseten: frietjes

Partijen van Noah

Simon Rudolph - Noah NK-F Online 2021 (7)

Wit heeft net f2-f3 gespeeld, en dat was een foutje:

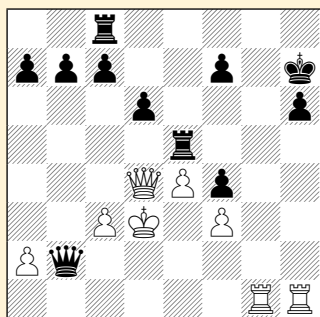
20...Pxh3+! 21.gxh3

Minder erg was 21.Kh2, dan is wit alleen een pion kwijt. Nu wordt zijn koning het hele bord over gejaagd. Noah had hier nog maar tien seconden op de klok!

21...Dxg3+ 22.Kf1 Dxh3+ 23.Ke2

Op g1 staat hij ook niet meer veilig.

23...Dh2+ 24.Ke3 f5 25.Tg1+ Kh7 26.Dd4 f4+ 27.Kd3 Te5 28.Th1 Dxb2 29.Tag1

29...c5!?

Een heel mooi idee. Na 30.Dxd6

c4+ is het mat op de volgende zet. Helaas had wit hier een slim tussenzetje: eerst 30.Txh6+! Kxh6 en nu is 31.Dxd6 met schaak, waarna het remise is! De toren ertussen zetten met 31...Te6 is niet goed omdat wit dan op f4 slaat met de dame, weer met schaak!

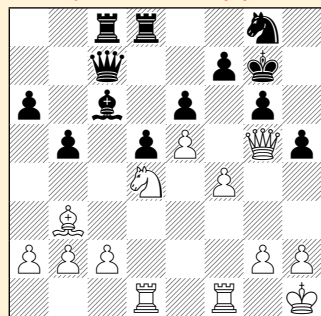
30.Dc4 d5!

Noah was trots op deze zet! Hij verhindert schaak op f7 en opent tegelijkertijd lijnen naar de witte koning.

31.Da4 Df2 32.Dd7 c4

Mat!

Noah - Fedor Sazonov NK-D, Best 2021 (4)

Noah breekt door met een pionzet:

24.f5! Ld7 25.f6+

Ook slaan op g6 was heel sterk geweest, maar ook nu heeft de zwarte koning weinig velden.

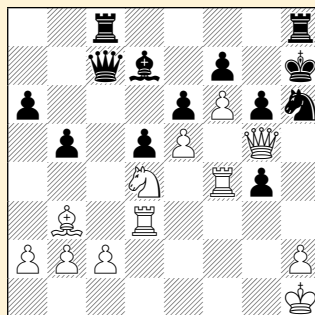
25...Kh7 26.g4!

Lijnen openen naar de koning!

26...hgx4 27.Tf4 Ph6

Die pion op g4 zal niet lang meer leven, maar de manier waarop Noah dit oplost is heel artistiek:

28.Td3 Th8

29.Th3!

Offert een volle toren om de weg naar het paard op h6 vrij te maken.

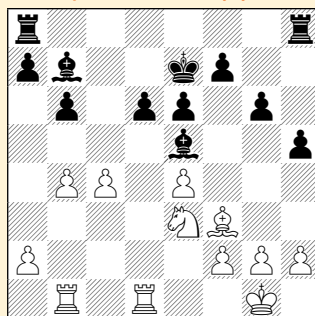
29...gxh3 30.Th4 Kg8 31.Txh6 Dxe5

Wanhoop! Gaat wit nu de dame slaan, waarna zwart nog even door kan gaan met 32...Txh6?

32.Txh8+!

Nee! Nu is het mat in twee, dus Fedor gaf op.

Noah - Daniel Nijhuis NK-D, Best 2021 (7)

Zwart lijkt hier goed te staan met zijn loperpaar, maar met zijn volgende zet gaat Noah één van die lopers degraderen tot een pion:

18.c5! Thd8

Voorzichtig 18...dxc5 19.bxc5 Lc7 was beter.

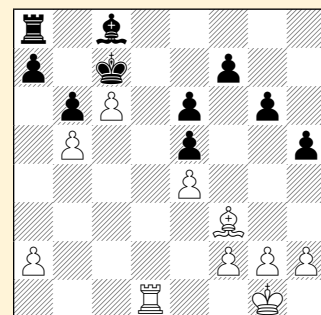
19.Pc4

Grappig was 19.cxd6+! waarna 19...Lxd6 niet gaat vanwege 20.e5 met winst van één van de lopers!

19...La6?

Nu kan Noah zijn plannetje uitvoeren:

20.b5! Lc8 21.Pxe5 dxe5 22.Txd8 Kxd8 23.Td1+ Kc7 24.c6

Dit had wit ook al eerder kunnen spelen. De zwarte loper is nu eigenlijk nog minder dan een pion waard op die achterste rij waar hij niet weg kan. Daar veranderde

24...a6 25.a4 axb5 26.axb5 Ta5

ook niets aan omdat wit alles vasthoudt met

27.Le2

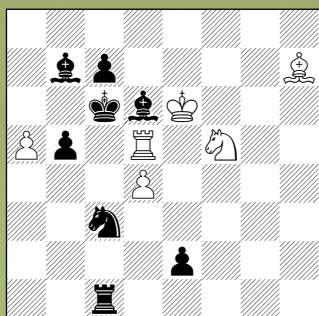
Het duurde nog even voordat Noah de vis op het droge had, maar een pretje zal dit niet geweest zijn voor Daniel!

Mat met de pion

Pionnen zijn de minst waardevolle stukken van het schaakspel; maar waardeloos zijn ze natuurlijk niet. Philidor (1726-1795) schreef als eerste over het belang van een sterk pionnen centrum en noemde de pion "de ziel van het schaakspel". In deze rubriek allemaal matjes waar de pion de hoofdrol vervult.

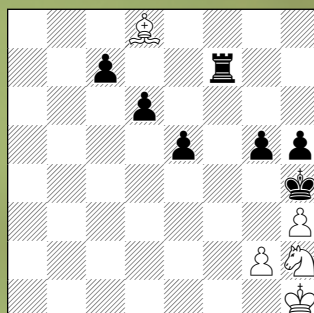
Pascal Losekoot

Bij het eerste voorbeeld, bedacht door tijdgenoot Philip Stamma, offert wit een paard, toren en loper om vervolgens met het kleinste schaakstuk mat te zetten:

1.Pe7+ Lxe7 2.Tc5+ Lxc5 3. Le4+ Pxe4 4.d5 mat. Best mooi, zo'n schaakprobleem uit de 18^e eeuw!

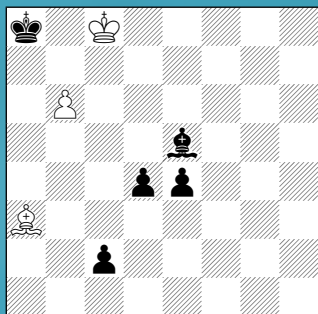
Het tweede voorbeeld is een eindspelstudie van Cordes uit 1908.

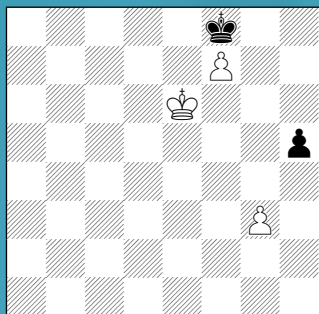
Wit aan zet wint, beginnend met de sleutelzet **1.Pf1!** Dit voorkomt dat de zwarte koning kan weglopen via g3. **1...Txf1+ 2.Kh2** dreigt g3+. Aangezien zwarte g-pion gepend staat is er geen andere verdediging dan **2...Tf2**. Maar hoe dan verder? (zie de oplossingen)

Opgaven

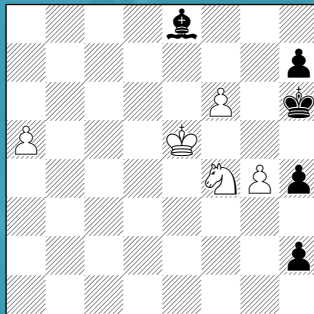
Opgave 1: Wit geeft mat in twee

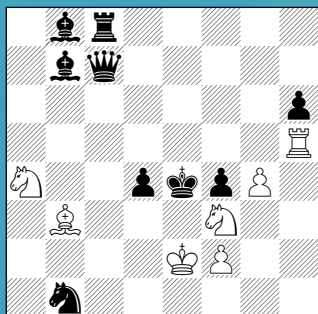
Opgave 2: Wit geeft mat in vijf

Opgave 3: Wit aan zet wint

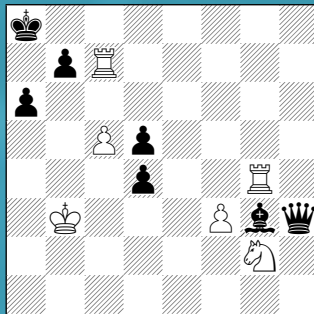
Opgave 4: Wit geeft mat in vijf

Opgave 5: Wit geeft mat in vier

Opgave 6: Wit aan zet wint

Voorbeeld 2: Na 2...Tf2 wint wit met 3.Lxc7! Elke zwarte zet is nu slecht, op 3...d5 volgt 4.Lx5 met teveel dreigingen (zoals Lg3), en na 3...Td2 4.Lxd6 Txd6 5.g3 staat zwart mat.
(1) 1.Lc5 en 2.b7 mat.
(2) 1.Kf6 h4 2.g5 h3 3.g6 h2 4.g7 mat.
(3) 1.f7! Lxf7 2.Kf6 h1d 3.g5 mat.
(4) 1.Ld5 Lxd5 2.Pc5+ Dxc5 3.Lc5+ Lxc5 4.Pg5 hxg5 5.f3 mat. (Anderssen, 1856)
(5) 1.Dc6 Pxc6 2.Pd7 Lxd7 3.Tb5 Pxb5 4.c5 mat. (Reverio, 1907)
(6) 1.Tg8+ (1.Tc8+? Lb8) 1...Ka7 nu komt de clue: 4.Pe3! Dxc3+ 5.Ka4 Zwart heeft nu geen zinnige schaakjes, behalve 5...b5+ maar ... 6.cxb6 en passant en mat, dat kan natuurlijk ook!
(Styopochkin, 1992)

Antwoorden

Een bijzonder lastige, maar ook prachtige eindspelstudie. Als het niet lukt het antwoord te vinden, speel hem dan na en geniet!

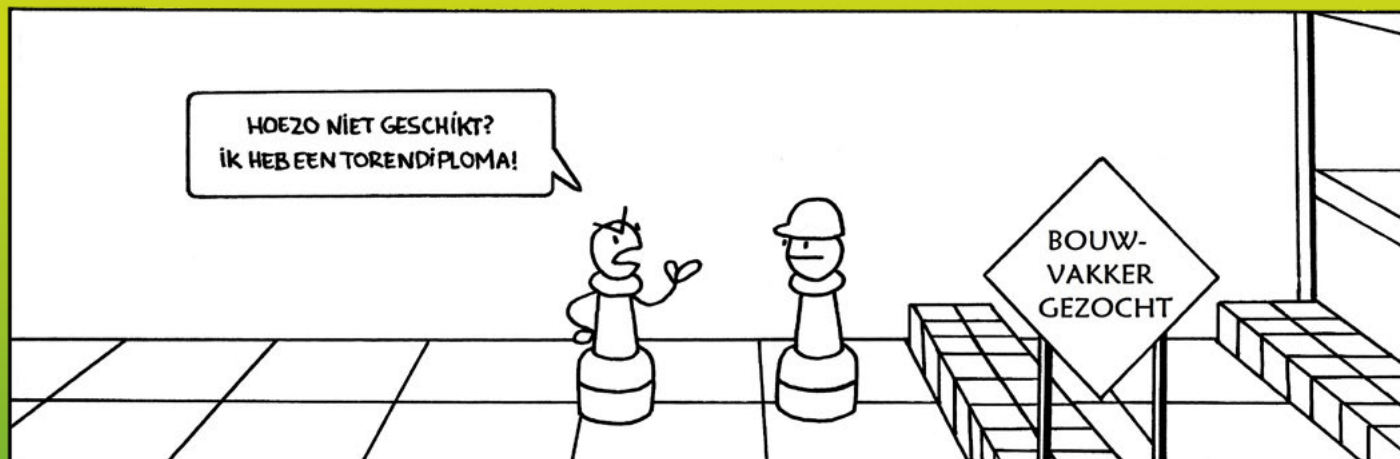
foto: Harry Gielen

Lekker schaken in Rijswijk

In 2021 werd het NK schaken in de D-categorie eenmalig in Best gehouden. Dit jaar was het weer terug in Rijswijk. Zie ook de toernooiwebsite <https://nk12.haagseschaakbond.nl/> en het artikel op pagina 9.

ZOTTE ZETTEN

Arno Bosch

Jeroen Bosch

De Amerikaan Hans Moke Niemann was de overtuigende winnaar van het traditionele Sigeman toernooi in Malmo. In de gesloten achtkamp eindigde hij met 5 punten een vol punt voor op het drietal Adams, Erigaisi en Grandelius. De winnaar van de vorige editie, Jorden van Foreest, eindigde op plaats 6 met 3 punten. Niemann versloeg in de vierde ronde met zwart Salem Saleh uit de Verenigde Arabische Emiraten. Doet u hem dat na?

Salem - Niemann
Sigeman Malmo 2022

1.d4 Pf6 2.c4 e6 3.Pc3 Lb4 4.e3 0-0 5.Ld3 d5 6.Pf3 dxc4 7.Lxc4 c5 8.0-0 cxd4 9.exd4 b6

Dit is de Karpov-variant van het Nimzo-Indisch. Een variant met een uitstekende reputatie. Zwart speelt tegen een geïso-

leerde pion (soms tegen hangende pionnen wanneer ...Lxc3 bxc3 wordt gespeeld) en speelt dus op een betere pionnenstructuur. Wit moet op aanval spelen.

Deze stelling kan overigens ook ontstaan via de Panov variant van de Caro-Kann (1.e4 c6 2.d4 d5 3.exd5 cxd5 4.c4 Pf6 5.Pc3 e6 6.Pf3 Lb4 enz.).

10.Te1

De hoofdvariant gaat verder met 10.Lg5 Lb7 11.De2 Lxc3 12.bxc3 Pbd7 en hier speelt zwart tegen hangende pionnen.

10...Lb7 11.Ld3 h6

Een subtiele zet die pas sinds kort wordt gespeeld (en Lg5 verhindert). Zwart houdt zich de keuze voor waar het damepaard te plaatsen: op c6 of d7. Gebruikelijker zijn 11...Pc6 12.a3 Le7 13.Lc2, en 11...Pbd7 12.Lg5.

12.Lf4

Zwart staat prima na 12.a3 Ld6 13.De2 Pc6.

12...Pc6 13.a3

Bijna 10 jaar geleden speelde Saleh hier 13.Dd2 Te8 14.Tad1 Tc8 15.a3 Ld6 (15...Lxc3!? 16.

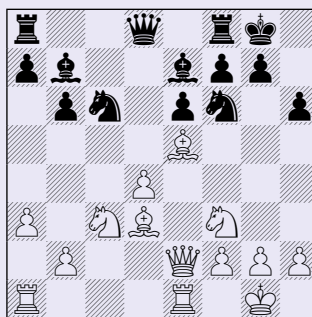
bxc3 Pa5) 16.Le5 met een ongeveer gelijke stelling in Salem-Yu, Incheon 2013.

13...Ld6 14.Le5 Le7

Veiliger lijkt 14...Tc8 15.De2 Pd5 16.Pxd5 Lxe5 17.dxe5 Dxd5 en in de correspondentiepartij Junge-Molzahn (ICCF email 2017) werd dit snel remise.

15.De2

De witte stukken staan vrij dreigend gericht op de zwarte koning. Wit wil graag op zijn volgende zet ook nog Tad1 spelen om de druk verder op te voeren. Zwart moet eerst maar eens zien op welke manier hij de druk kan verlichten. Geen gemakkelijke opgave!

De Lezer heeft Zwart

15...Pxe5	8	16.dxe5
16...Pd5	4	17.De4
17...g6	2	18.Pb5
18...Lc5	9	19.Tad1
19...h5	8	20.Td2
20...De7	6	21.Pd6
21...Lxd6	3	22.exd6
22...Dxd6	1	23.Pe5
23...De7	5	24.Lc4
24...Dg5	4 (8)	25.Td3
25...Tad8	5	26.h4
26...Df5	5	27.Dxf5
27...gxf5	2	28.Ted1
28...Kg7	8	29.Lb5
29...Kf6	6	30.Pd7+
30...Txd7	2	31.Lxd7
31...Pf4	5	32.Td6
32...Lxg2	4	33.Lc6
33...Tg8	4	34.Lxg2
34...Txg2+	1	35.Kf1
35...Th2	4	en zwart won
Totaal	96 (100)	

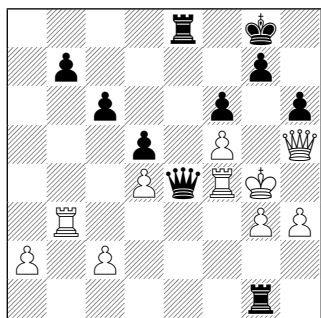
Combineren

Karel van der Weide

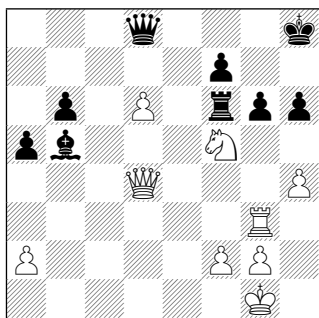
Na vele online toernooien, troffen acht wereldtoppers elkaar eindelijk weer achter het bord bij de Esports Cup in Oslo. De deelnemers speelden mini-mat-

ches van vier rapidpartijen tegen elkaar. Carlsen en Praggnanandhaa lagen op koers voor de overwinning, maar door nederlagen in hun

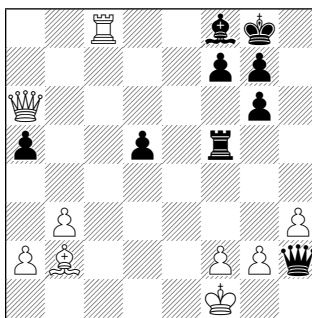
laatste match kwamen Duda en Le Quang langs. Jorden van Foreest (6^e) en Anish Giri (7^e) verdedigden de driekleur.

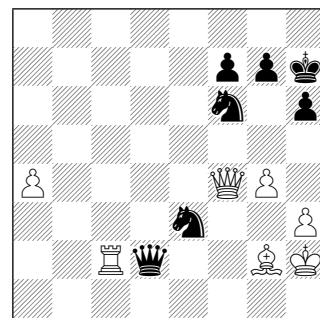
1. Zwart is aan zet

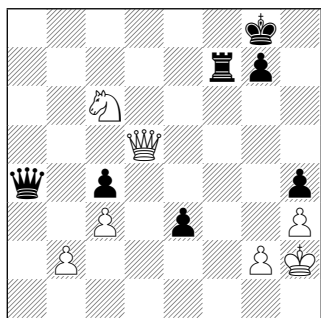
2. Wit is aan zet

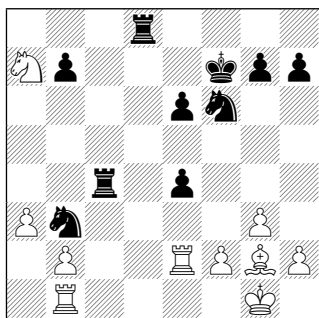
3. Wit is aan zet

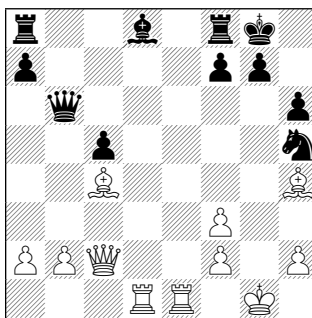
4. Zwart is aan zet

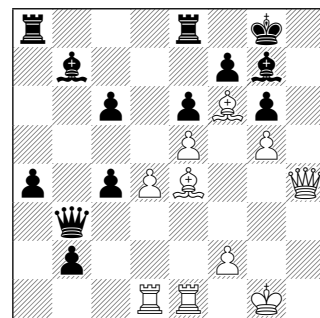
5. Wit is aan zet

6. Zwart is aan zet

7. Wit is aan zet

8. Wit is aan zet

VUUR OP HET BORD: JORDEN TEGEN SHIROV

Het Limburg Open werd gespeeld in een lang pinksterweekend (3 t/m 6 juni) en was succesvol op meerdere vlakken. Het toernooi zat eind april al vol qua deelnemers, het was prima bezet met diverse grootmeesters, meesters, buitenlandse toppers en talenten, en het kende een Nederlandse winnaar in Lucas van Foreest!

Hoofdsponsor Bruls Prefab Beton kwam met een speciaal cadeautje voor de organisatie van deze 14e editie: een match tussen Jorden van Foreest en Alexei Shirov. Matches tussen ervaren spelers en jonge talentvolle schakers zien we wel meer, maar mensen die schaakwereld niet nauwgezet volgen zullen zich vooraf misschien hebben afgevraagd of dit wel de juiste keuze was. Jorden van Foreest is na zijn overwinning in het Tata-toernooi van 2021 doorgedrongen tot laten we zeggen de subtop van de wereld met een rating van boven de 2700. Zou hij genoeg uitdaging hebben over vier partijen tegen Alexei Shirov?

De Spaans-Letse grootmeester wordt dit jaar immers al 50 jaar, hij stond in 1994 even nummer 2 van de wereld, en versloeg 4 jaar later Vladimir Kramnik in een match waarmee hij recht verwierf om wereldkampioen Kasparov uit te dagen – een match die er tragisch genoeg nooit kwam. Al in 1995 publiceerde Shirov zijn prachtige boek *Fire on Board*: waarbij de titel alles zegt over

hoe hij ons schaakspel speelt, namelijk op het scherpst van de snede. Maar dat boek is dus al meer dan 25 jaar geleden geschreven! Nederlanders met een goed geheugen weten ook nog dat Anish Giri in 2014 een match speelde in Hoogeveen tegen dezelfde Shirov en hem helemaal zoekspeelde met een eindscore van 4,5-1,5. Kortom is Shirov niet gewoon te oud?

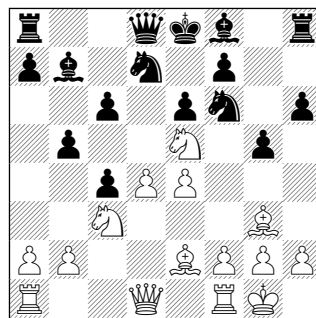
De organisatie had echter uitstekend opgelet en gezien dat Shirov recentelijk aan zijn tweede of misschien wel derde jeugd begonnen is. Begin dit jaar kon Shirov weer bogen op een rating van boven de 2700. Bij aanvang van de match waren de spelers dan ook qua rating redelijk aan elkaar gewaagd. Niettemin zal Jorden optimistisch zijn geweest en hij kleunde er op zijn vertrouwde manier in (een goede reden voor toernooiorganisaties zou ik zeggen om Jorden altijd uit te nodigen). Daarbij zocht hij Shirov met wit op in zijn specialiteit: de scherpe Botwinnik Variant van het Slavisch en de variatie erop, het Anti-Moskou Gambiet.

Van Foreest - Shirov, partij 1

1.d4 d5 2.c4 c6 3.Pf3 Pf6 4. Pc3 e6 5.Lg5 h6 6.Lh4

Hier is 6.Lxf6 Dxf6 de zogenaamde Moskou-variant en dat verklaart waarom we nu in het Anti-Moskou Gambiet terecht komen. Wit offert met de loper zet immers een pion.

6...dxc4 7.e4 g5 8.Lg3 b5 9.Le2 Lb7 10.0-0 Pbd7 11.Pe5

Dit is allemaal overbekend en na het fianchetto van de loper 11...Lg7 speelt wit nu het beste 12.Pxd7, maar het spectaculaire stukoffer 12.Pxf7!? Kxf7 13.e5 Pd5 14.Pe4 wordt ook gespeeld, en dat geeft al aan hoe scherp de strijd is in deze variant.

11...h5

Na 11...h5 dreigt zwart 12...h4 en daarom gaat iedereen nu verder met

12.Pxd7 Dxd7 13.Le5

13.Le5 Th6

Een beetje vreemd misschien om het paard zo te dekken, maar het is de beste zet omdat de toren meteen uit de penning gaat.

14.Dc1

Het agressieve 14.f4 levert niks op na 14...g4 15.f5?! exf5! waarna 16.Txf5? wordt beantwoord met 16...Pxe4!.

14...Tg6

Zwart kan ook meteen 14...Pg4 spelen om een pion terug te geven met 15.Lxg4 hxg4 16.Dxg5 Tg6 met een spannende stelling. Shirov bewaart de paardmanoeuvre nog even.

15.Td1 Pg4!

Nu wel, maar we zitten nog steeds op bekend terrein.

16.Lg3

Zwart kwam snel uitstekend te staan in E. l'Ami-Erenburg, Amsterdam 2006, na 16.a4 a6 17.Lxg4 hxg4 18.De3 f6 19.Lg3 Kf7 Wit heeft geen echte aanval en zwart omsingelt de witte stelling als het ware met zijn pionnen.

16...f5 17.h3

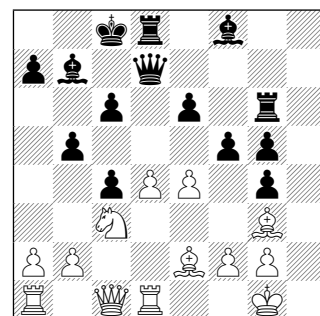
Na 17.f3 is 17...Pe3! een belangrijke pointe. Zwart krijgt een mooie aanval na 18.Dxe3 f4 19.Lxf4?! gxf4 20.Dxf4 0-0-0. De zwartveldige loper is erg sterk.

17...0-0-0!

Een stukoffer dat helemaal correct is. Dit is misschien de allerbeste zet, maar ook 17...f4 18.hxg4 hxg4 19.Lxg4 Dh7! 20.Lxf4 gxf4 21.Dxf4 0-0-0 is in diverse correspondentiepartijen gespeeld. Daarin bleek dat zwart geen problemen kent na 22.d5 Ld6 23.Lxe6+ Kb8.

Wat er precies mis is gegaan met de openingsvoorbereiding van Jorden is niet helemaal duidelijk. Je zou verwachten dat je je alleen op deze theoretische strijd inlaat wanneer je een sterk nieuwtje achter de hand hebt.

18.hxg4 hxg4

Shirov-Van Foreest op het podium tijdens het Limburg Open

19.d5

Tja, dit is dan de eerste nieuwe zet, maar de engine is er niet erg enthousiast over. In correspondentiepartijen was al gebleken dat 19.Le5 Dh7 20.exf5 Th6 21.f3 g3! 22.Lxg3 exf5 23.f4 Th1+ 24.Kf2 Txd1 25.Lxd1 Txd4 tot een scherpe, maar gelijke, stelling leidt.

19...cxd5 20.exf5 exf5

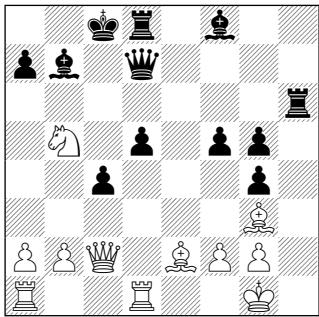
Zwart heeft drie pionnen voor zijn geofferde paard en dreigt sterk ...f4. De zwarte lopers zijn veel sterker dan de witte en de open h-lijn voerspelt niet veel goeds voor de witte koning.

21.Dc2?

Na deze zet staat wit zeker verloren: hij wordt ge-h-lijnd.

21...Th6! 22.Pxb5!

Nog een fraaie manier om 22...Dh7 te verhinderen.

22...Lc5!!

Maar Shirov laat zich niet afleiden van zijn doel: de witte koning.

De pointe was 22...Dh7? 23.Dxc4+! Lc6! (23...dxc4 24.Pxa7 mat!) 24.Pxa7+ Dxa7 25.Dc2! en wit doet weer helemaal mee. Dat geldt helemaal voor 22...Dxb5? 23.Dxf5+ Dd7 24.Lxg4! en wit wint!

23.Pxa7+

Niks helpt meer: 23...Dh7 is niet meer op een fatsoenlijke manier te verhinderen.

23...Lxa7 24.Lxc4 Tdh8! 25.Lxd5+ Lc6

en Jorden gaf op vanwege 26.Kf1 Th1+ 27.Ke2 Te8+ en het is voorbij.

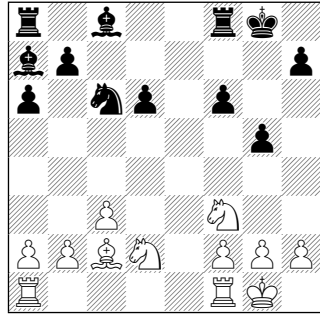
0-1

Een werkelijk uitstekende partij van Shirov! In de tweede match-partij ontglipte Jorden een onnauwkeurigheid in het vroege middenspel.

Start van partij 2 Shirov-Van Foreest

Shirov - Van Foreest, partij 2

Deze stelling is bekend uit een partij van Carlsen, de wereldkampioen speelde hier 15...g4 16.Ph4 d5 en na 17.Pf5?! (sterker is 17.Tad1) 17...d4! 18.Pc4 Lxf5 19.Lxf5 h5 20.Tad1 Tfd8 stond het gelijk in Vallejo Pons-Carlsen, Karlsruhe/Baden Baden 2019. Carlsen won na een lang eindspel.

Nog nauwkeuriger is waarschijnlijk meteen 15...d5 waarna het eindspel helemaal gelijkstaat. Zwart heeft het loperpaar als compensatie voor zijn geïsoleerde pion. Het is belangrijk om ...d5 te spelen zodat het witte paard niet naar c4 kan springen.

Jorden speelde echter

15...Kg7?!

en dat lijkt wat minder nauwkeurig na

16.Tad1! g4?! 17.Ph4 f5 18.Pc4

Dit is het grote verschil met de partij van Carlsen. Het witte paard kan nu wel naar c4 omdat Jorden een zet verloren heeft met 15...Kg7.

18...d5 19.Pd6

Veel sterker dan 19.Txd5? en wit verliest materiaal na 19...Le6 20.Pxf5+ Kh8!.

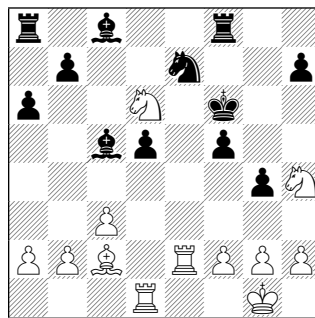
19...Pe7

Zwart moet zich al in bochten wringen om niet meteen een pion te verliezen.

20.Tfe1 Kf6 21.Te2

Shirov bereidt verdubbeling op de e-lijn voor. De zwarte stelling is al bijna onspeelbaar en het is niet vreemd dat onder deze zware druk Jorden nu ook nog een traukje overziet.

21...Lc5?

22.Pdxf5!

Een winnende combinatie - aan het eind hangt de zwarte loper op c5.

22...Pxf5 23.Pxf5 Le6

Het probleem is 23...Lxf5 24.Lxf5 Kxf5 25.Txd5+.

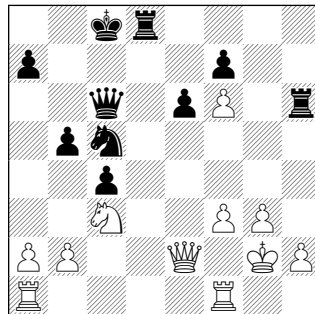
24.Pd4 Lg8 25.Tde1 Tac8?

26.Lf5 en Jorden gaf op, hij komt zonder compensatie twee pionnen achter.

1-0

Met 2-0 achter is het lastig spelen, maar Jorden bleef er vol voor gaan en dat leverde hem een kansrijke stelling op in de derde partij.

Van Foreest - Shirov, partij 3

Stelling na 19...Txh6

20.Tad1

Niet slecht, maar scherper en beter was 20.a4! b4 21.Pb5 Kb7 en pas nu 22.Tad1! en zwart is in grote problemen. Het logische 22...Pd3 faalt op de dubbele aanval 23.De3!. Slechts eeuwig schaak is trouwens 22.Dxc4? Td2+ 23.Tf2 Txh2+ 24.Kxh2 Txf2+ 25.Kh3 Dxf3 26.Dxc5 Dg2+.

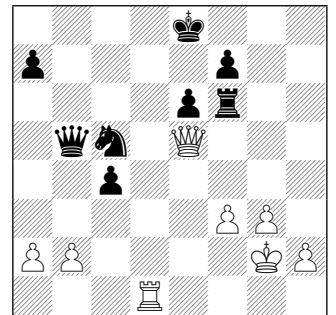
20...Txh6!? 21.Txd8+ Kxd8 22.Td1+

Goede alternatieven zijn 22.a4 en 22.b3 om nog meer lijnen te openen tegen de zwarte koning.

22...Ke8 23.Pxb5?

Hier is rustig 23.De3 het best, maar ook 23.a4 en 23.b3 zijn nog steeds goed. Jorden dacht echter toe te slaan met een combinatie en zag daarbij een duivelse tussenzet over het hoofd.

23...Dxb5 24.De5

Nu hangt de zwarte toren en 24...Th6 faalt op 25.Dg5 dreigt mat en torenwinst, na 25...Dxb2+ 26.Td2 kan zwart opgeven. Verder staat het paard gepend zodat 24...Pd7 ook niet gaat. Toch heeft zwart een zet die niet alleen redding brengt, maar ook meteen de partij wint.

24...c3!

Nu falen 25.Dxc3, 25.Dxf6 en 25.Dd4 allemaal op 25...De2+.

25.bxc3 Db2+! 26.Kg1 Th6!

Niet 26...Pd7? 27.Txd7!.

27.h4

Zwart wint na 27.Dxc5? Dxh2+ 28.Kf1 Dh1+.

27...Pd7

en nu staat zwart materiaal voor. Shirov liet niet meer los en bracht de stand op 3-0.

De laatste partij was een 'saai remise' in de Berlijnse variant van het Spaans waarmee de eindstand kwam op 3,5-0,5. Een waardevolle les voor Jorden!

Beker na meer dan 20 jaar terug in Leiden

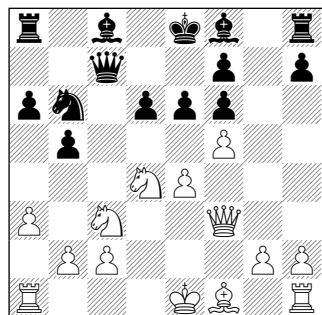
Ondanks het wat moeizame post-Corona seizoen, kon - traditiegetrouw op Hemelvaartsdag - toch gewoon de KNSB bekerfinale worden gespeeld. De kersverse landskampioen AMEVO Apeldoorn nam dit keer de organisatie op zich en deed dat met verve. De andere teams die zich door de voorrondes hadden geworsteld waren de runner-up van de competitie LSG IntelliMagic en de twee promovendi Paul Keres en Stukkenjagers. Een mooie affiche dus.

Halve finales

De loting werd verricht door de voorzitter van de KNSB Bianca de Jong-Muhren. De 'droomfinale' was natuurlijk die tussen de nummers 1 en 2 van de Meesterklasse hoewel ze daar in Tilburg en Utrecht waarschijnlijk anders over dachten. Het lot zorgde er in ieder geval voor dat dit nog mogelijk was en koppelde LSG aan Stukkenjagers terwijl Paul Keres het op mocht nemen tegen Apeldoorn.

LSG - Stukkenjagers

LSG won vrij eenvoudig van Stukkenjagers. Nick Bijlsma vergiste zich in de opening en dat werd hard afgestraft door Arthur Pijpers.

Stelling na 11...Pb6?

12.fxe6 fxe6 13.Pxe6

Dit was uiteraard de meest logische zet, maar verrassend genoeg niet de sterkste. Zowel 13.O-O-O als 13.Dxf6 met het idee 13...Lg7

14.Pdxb5 en wit wint.

13...Lxe6 14.Dxf6 Lg4

Ook 14...Lg7 15.Dxe6+ De7 16.Dxe7+ Kxe7 is duidelijk beter voor wit, maar er moet nog wel even gewerkt worden.

15.Dxh8 O-O-O 16.Dd4 Lg7 17.Dd3 d5

Ook na 17...Pc4 18.Pd5 Pxb2 19.Dg3 Da5+ 20.c3 wint wit.

18.Le2 Lxe2 19.Pxe2 dxe4 20.Dxe4 Lxb2 21.Td1 Txd1+ 22.Kxd1 Lxa3 23.Pd4 Lc5 24.Tf1 Dd7 25.De6 Lxd4 26.Tf8+ 1-0

Bij de andere partijen ging het wat minder makkelijk. Robin Swinkels versloeg Luuk Baselmans toen deze in gelijke stelling een grote fout maakte en Thomas Willemze won een goede partij van Jasper Beukema. Stefan Beukema redde de Tilburgse eer door Casper Schoppen vanuit een verloren stelling op remise te houden.

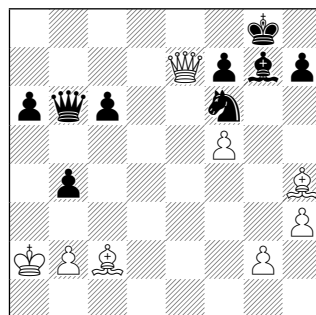
Apeldoorn - Paul Keres

De andere halve finale was een stuk spannender. Een kritieke

KNSB voorzitter Bianca de Jong-Muhren heeft de beker uitgereikt aan LSG

moment in de wedstrijd was het slot van de partij tussen Roeland Puijters en Demre Kerigan.

Stelling na 30.De7

Wit heeft de hele partij duidelijk beter gestaan, maar in tijdnood is er wat mis gegaan.

30...Dd4

Nog niet heel slecht, maar met 30...b3+ 31.Lxb3 Da5+ kon zwart direct remise maken:

32.Da3 (32.Kb1 Dxf5+) Dxf5 met een gelijke stelling.

31.Lb3 Kh8??

Nu gaat zwart opeens mat. Na 31...Pd5 was het allemaal nog niet zo duidelijk. 31.De8+ Lf8 32.Le7 ziet er winnend uit, maar zwart heeft het reddende 32...Pc3+! 33.bxc3 Dd2+ waarna de partij waarschijnlijk in remise zal eindigen.

32.Lxf6 1-0

Dat was een flinke tegenvaller voor Paul Keres omdat op dat moment 2-2 mogelijk leek te zijn.

Het was al wel duidelijk dat Max Warmerdam ging winnen van Hugo ten Hertog die al na een zet of 20 geen tijd meer over had en op zijn 10 seconden increment moest overleven, maar de andere partijen waren minder duidelijk. Nico Zwirs kwam uiteindelijk met de schrik vrij toen Peter Lombaers zijn gewonnen stelling niet kon verzilveren terwijl vlak daarvoor Merijn van Delft 'professioneel' remise maakte tegen Xander Wemmers in een stelling waarin hij ook geforceerd mat kon geven.

Schijnbeweging

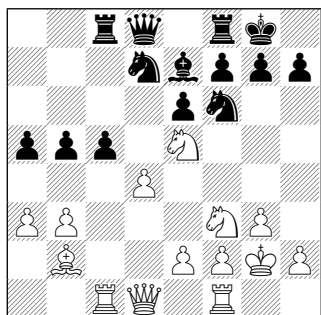
Na een uitstekend verzorgde

Speelzaal KNSB bekerfinale in Apeldoorn

lunch konden de teams zich opmaken voor de finale en de strijd om de 3^e plek. De opstellingen konden uiteraard worden aangepast en omdat er 6 spelers van LSG aanwezig waren, was het voor Apeldoorn nog een beetje gissen wie ze konden verwachten. Uiteindelijk maakte alleen Thomas plaats voor Jan-Willem de Jong zoals vooraf afgesproken. Ikzelf keek dus vanaf de zijlijn toe en dat was een schijnbeweging die Apeldoorn niet had verwacht zoals Nico direct na het begin van de wedstrijd liet weten.

De finale was wat minder spectaculair dan de twee halve finale wedstrijden, maar wel enorm spannend. Het eerste resultaat was de remise aan bord 2 tussen Casper Schoppen en Max Warmerdam. Redelijk correct hoewel Casper op zet 16 nog een aardige kans miste.

Stelling na 15...b5?!

16.Pxd7

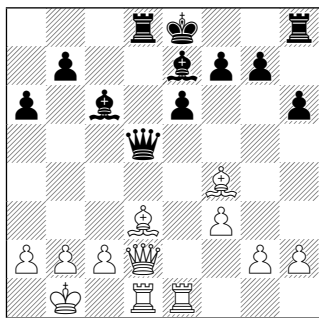
Veel sterker was hier 16.dxc5! Pxe5 (Zwart kan niet spelen zoals in de partij: 16...Pxc5? 17.Dxd8 Tfxd8 18.Pd4 en er verschijnt een paard op c6 waarna wit minimaal een pion wint.) 17.Pxe5 Lxc5 18.Dxd8 Tfxd8 19.Tc2 waarna de zwarte damevleugel zwakker is dan op het eerste gezicht lijkt. Zwart zal erg zijn best moeten doen om remise te maken.

16...Pxd7 17.dxc5 Pxc5 18.Ld4 a4 ½-½

Niet lang daarna kwam de stand op 1-1 door een remise aan bord 4 tussen Jan-Willem de Jong en Nico Zwirs. Nico speelde de opening zeer snel en had al vrij

snel een prettige stelling. Achteraf bleek het ook nooit meer dan dat te zijn geweest.

Cruciaal was de partij tussen Merijn van Delft en Robin Swinkels aan bord 3.

Stelling na 16.The1

16...Lg5?!

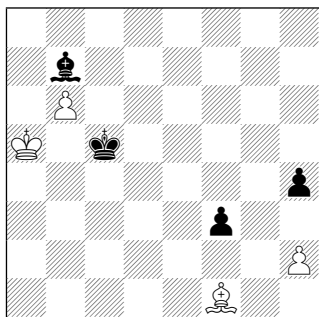
Na 16...Dc5 is er weinig aan de hand.

17.Lxg5?!

Laat de kans liggen. Met 17.Txe6+! had wit voordeel kunnen krijgen. 17...fxe6 (17...Dxe6 17.Te1 is een veel slechtere versie voor zwart) 18.Lg6+ Kd7 19.Lxg5 hxc5 20.De2 Dxd1+ 21.Dxd1+ Ke7 22.Dg1 is duidelijk beter voor wit, hoewel er met de ongelijke materiaalverhouding nog best wat kan gebeuren.

17...Dxg5 18.Te2 Dxd2 19. Texd2 Ke7

Nu heeft zwart een wat prettiger eindspel. Merijn verdedigde zich goed totdat de volgende stelling op het bord kwam.

Stelling na 43...Lb7

44.Lh3??

Wit had hier 44.Lb5 moeten spelen. Dit zorgt ervoor dat zwart geen tempo wint als hij met zijn koning naar de f-pion gaat lopen. Het is ook belang-

rijk dat wit veld e2 blijft controleren. Bijvoorbeeld: 44...Kd4 45.Kb4 Ke3 46.Kc3 Kf2 47.Kd2 Kg1 48.Ke3 f2 49.h3! De enige zet. Wit is nu op tijd om de zwarte h-pion te elimineren en zo remise te maken.

44...Kd4

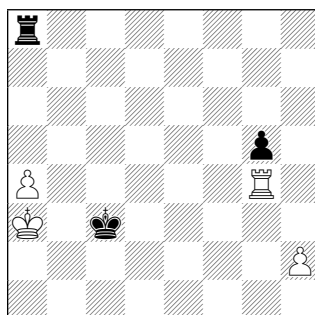
Nu is het eindspel opeens gewonnen.

45.Kb4 Ke3 46.Kc5

46.Kc3 Ke2 gevolgd door f3-f2. Met de loper op b5 was dit niet mogelijk geweest. Zwart had het hier ook nog kunnen verprutsen met 46...f2?? waarna 47.Lf1 remise maakt.

46...f2 47.Kd6 Ke2 48.Kc7 Lh1 0-1

Hierdoor nam LSG een 2-1 voorsprong en zou alles beslist worden in de laatste partij tussen Roeland Puijssers en Arthur Pijpers. Na een theoretisch duel in een Siciliaanse Draak bereikte Arthur met zwart al vrij snel een zeer comfortabele stelling. Een ongelukkige beslissing op zet 25 gaf Roeland echter de kans om een toreneindspel te gaan spelen met een miniem plusje. Objectief gezien remise, maar in de praktijk best lastig te verdedigen. Het lukte Arthur dan ook niet om de beste zetten te vinden en in onderstaande stelling kreeg Roeland de kans om de stand gelijk te trekken.

Stelling na 49.Tg4

49...Th8?

49...Ta5 is de enige manier om remise te maken. Op de 5e rij houdt zwart de a-pion tegen en verdedigt hij ook zijn pion op g5. De actieve koning zorgt ervoor dat zijn witte collega niet veel kan doen.

50.Txg5?

Hier had wit kunnen winnen met 50.a5!! Txh2 51.a6 hoewel dit met weinig tijd natuurlijk allemaal niet eenvoudig is om te zien.

50...Txh2

Hoewel dit nog 40 zetten werd geprobeerd, was het wel duidelijk dat Arthur dit niet zou laten glippen en dat LSG IntelliMagic de beker zou gaan winnen. De grote beker in Apeldoorn en die andere in Leiden. Toch mooi verdeeld.

Strijd om plek 3

Uiteindelijk werd de 3e plek gebroederlijk gedeeld door de twee promovendi. Na een spannende strijd met over en weer de nodige gemiste kansen eindigde deze wedstrijd in 2-2. Omdat beide teams het wel mooi vonden, werd er niet meer gesnelschaakt en werd de 3^e plaats gedeeld.

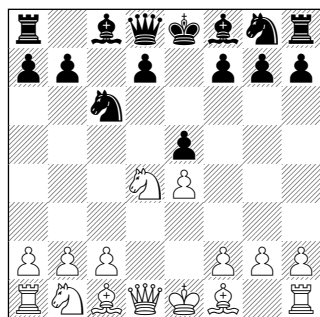
Al met al weer een mooi evenement dat perfect georganiseerd werd door de landskampioenen uit Apeldoorn. Verder ook nog een bijzonder dankwoord aan KNSB-functionaris Koos Stolk die ondanks de nodige Coronastakels het toch voor elkaar heeft weten te krijgen dat deze finale op tijd kon worden gespeeld.

Begrijp wat u doet

De Kalashnikov variant van het Siciliaans

Het automatische geweer AK-47 is ontworpen door Michail Kalashnikov. Binnen het schaken heeft een variant van het Siciliaans deze benaming meegekregen.

1.e4 c5 2.Pf3 Pc6 3.d4 cxd4 4.Pxd4 e5

Dit is het wezenskenmerk van de Kalashnikov-variant. Zonder de inlassing van de zetten ...Pf6 en Pc3 (met die zetten heet het de Svesnikov) kan zwart er ook voor kiezen om meteen met de opmars ...e7-e5 te komen. Wat hiervan de reden is en waarom het systeem een 'eigen naam' heeft gekregen, zullen we proberen uit te leggen. Van dit systeem is de Azeri Teimour Radjabov een groot specialist. En dat is niet zo raar als je bedenkt dat sommige stellingen (vooral als zwart een opstelling inneemt met ... g7-g6) kenmerken hebben van het Konings-Indisch, waarvan hij ook bekend staat als een groot kenner.

Spelers die de Svesnikov spelen, gaan hier verder met 4...Pf6 5.Pc3 e5 6.Pdb5 d6 waarna het spel in de banen van boven-ge-noemd systeem zijn gekomen.

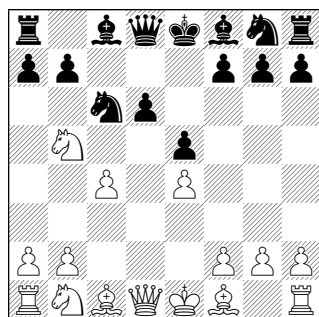
5.Pb5 d6

Het is duidelijk dat dezelfde contouren van de pionnenstructuur uit de Svesnikov op het bord zijn gekomen, maar er zijn toch

een paar subtiele verschillen nu de twee paardzetten niet gespeeld zijn. We zullen ons daar in gaan verdiepen.

6.P1c3

Nu de andere twee paarden niet direct ontwikkeld zijn, heeft wit een extra mogelijkheid: 6.c4

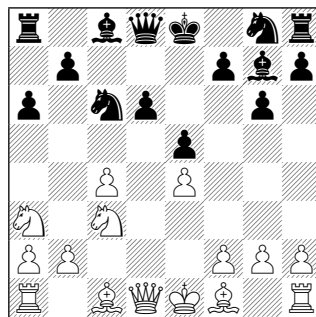

We kennen de opstelling met pionnen met e4 en c4 als de Maroczy-structuur, hoewel in deze stelling daar vermoedelijk niet over gesproken wordt. Feit is wel dat wit met c2-c4 veld d5 'voorgoed' vastlegt en daarmee de controle over dit veld bevestigt. Niettemin doet hij ook een (kleine) concessie: veld d4 (gedekt door pion e5) kan in zwarts handen vallen. We zien in sommige partijen dat zwart daar ook handig gebruik van maakt. De meest gangbare wijzen om deze stelling te behandelen gaan als volgt:

A) Als hij direct 6...a6 speelt, kan het paard terug naar c3 met 7. P5c3 waarna wit de extra mogelijkheid heeft om zijn damepaard naar d2 te ontwikkelen (en niet naar a3) zoals dat in de hoofdvariant gebeurt.

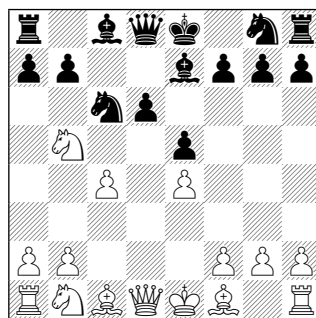
B) Hier wordt ook 6...g6 regelmatig toegepast. Het idee is dat de zwartveldige loper op een andere manier in het spel wordt gebracht en dat zwart later (als hij tot ... f7-f5 komt) na een eventueel

e4xf5 met de pion kan terugnemen op f5. 7.P1c3 a6 8.Pa3 Lg7

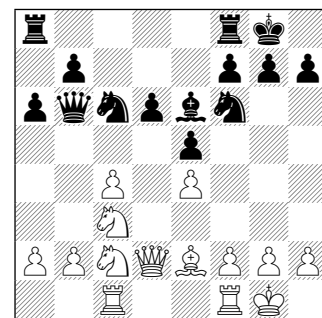
De bedoeling is om het mooie centrumveld d4 stevig in handen te nemen. 9.Pc2 (Na 9.Le3 krijgt het spel zelfstandige betekenis met 9...Pge7 10.Pc2 f5 11.f3 met een soort Konings-Indisch-achtige aanval.) 9...Pf6 10.Le2 0-0 11.Le3 Le6 12.0-0 Tc8 13.f3 Ph5 en zwart had heel behoorlijk spel in een partij Pichot-Giri, 2021.

C) 6...Le7

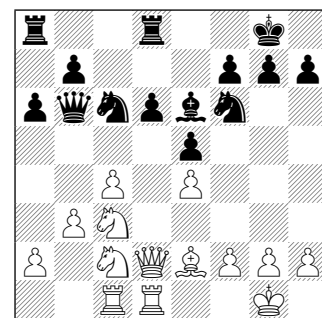
Zwart wacht even af met ...a7-a6 totdat wit besluit om zijn damepaard te ontwikkelen. Overigens blijkt met deze loperzet nog een andere – essentiële – bedoeling van de hele "Kalashnikov-opzet": zwart wil straks, als de gelegenheid zich voordoet zijn 'slechte' zwartveldige loper ruilen tegen de 'goede' van wit op c1. Dit idee vormt één van de ingrediënten van het systeem dat daarom populair is geworden onder topspelers. Dit verklaart ook waarom zwartspelers de ontwik-

keling van het koningspaard uitstellen. De andere bedoeling hiervan is overigens ook dat het paard in sommige gevallen niet naar f6 ontwikkeld wordt, maar na e7. Die opzet komen we tegen in een paar andere varianten. 7. P1c3 a6 Het ideale moment voor zwart om het paard terug te jagen. 8.Pa3 Le6 9.Pc2 Wit brengt het paard direct in het spel, ook om ...Pd4 uit de stelling te halen. 9...Lg5 Zwart acht de tijd al rijp om de zwartveldige lopers te gaan ruilen. 10.Le2 (De vraag is hier natuurlijk: kan zwart zomaar de pion op d6 offeren? 10.Lxg5 Dxg5 11.Dxd6?? Het antwoord is niet moeilijk: de pion is vergiftigd vanwege 11...Td8 12.Dc5 Dd2 mat) 10...Lxc1 11.Txc1 Pf6 Eindelijk komt het paard naar buiten en zwart heeft een mooi succesje geboekt door zijn slechte voor wits goede loper te ruilen. Er kan zich wel één probleempje voordoen: pion d6 kan een zwakte worden. 12.0-0 0-0 13. Dd2 Db6

C1) "Pionnengrabbelaars" zullen altijd kijken of sommige pionnen ongestoord geslagen kunnen worden. Na 14.Dxd6 "grabbelt" zwart op zijn beurt ook een pion: 14...Dxb2 15.Dd3 Db6 lijkt geen probleem voor zwart.

C2) 14.Tfd1 Tfd8 15.b3

Dit is niet direct nodig maar omdat pion b2 onder omstandigheden toch kan gaan hangen, doet wit er goed aan die op te spelen. Ondanks wits 'slechte' loper heeft wit hier toch een positioneel plusje. Zwart zit verlegen om een goed speelplan en wit kan op den duur proberen de druk op d6 op te voeren. Welke plannen er voor beide spelers in de stelling zitten, wordt heel fraai geïllustreerd in de modelpartij Carlsen-Hou Yifan, 2015.

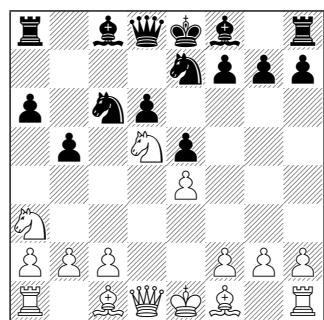
6...a6

Zoals we in de vorige varianten al hadden gezien, wacht zwart vaak even met ...a7-a6 totdat wit een paard naar c3 speelt. Daarmee dwingt hij het andere paard naar het slechte veld a3. Ook dat is één van de belangrijke gedachten achter de Svesnikov/Kalashnikov.

7.Pa3 b5

Op dit moment 7...Pf6 (om Pd5 er nu uit te halen) blijkt niet het beste idee voor zwart en zeker niet in de geest van de Kalashnikov. Zowel 8.Lg5 met overgang naar de Svesnikov als 8.Pc4 is een prima reactie voor wit.

8.Pd5 Pge7

Hier zien we de tweede gedachte achter de Kalashnikov-variant. Het paard hoeft niet per se naar f6 maar kan ook via veld e7 de ruil van het sterke witte paard op d5 bewerkstelligen. De penning met Lg5 heeft nu geen zin zodat we nu een iets ander speltype te zien krijgen dan in de Svesnikov.

9.c4

De principiële voortzetting. Niet alleen moet zwarts sterke structuur op de damevleugel worden aangetast, ook dient wit 'snel' tot actie over te gaan omdat zijn slechtstaande paard op a3 altijd een zorgenkind is.

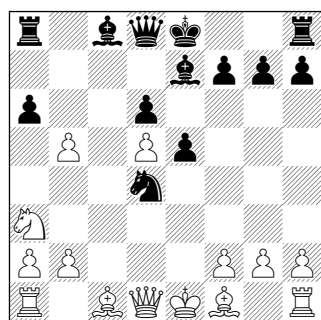
Veel minder populair is nu de 'langzame' opzet met 9.c3. Na 9...Pxd5 10.exd5 Pe7 11.Pc2 werd in een partij Goiriz-Cubas, 2013, de witspeler relatief snel overmeesterd.

9...Pd4

Dit behelst een pionoffer.

9...Pxd5 10.exd5 Pd4 komt op een zetverwisseling neer. Na 10.cxd5 Pd4 heeft zwart een prachtig paard op d4 en lijken zijn openingsproblemen daarmee opgelost. Dat blijkt ook uit de grootmeesterpraktijk waarin we kunnen zien dat zwart zeer behoorlijke resultaten hiermee heeft. In Karjakin-Naiditsch, 2019 verwierf zwart het loperpaar (nadat wit een keer Lxd4 had gespeeld) en hij slaagde erin dat later om te zetten in winst.

10.cxb5 Pxd5 11.exd5 Le7

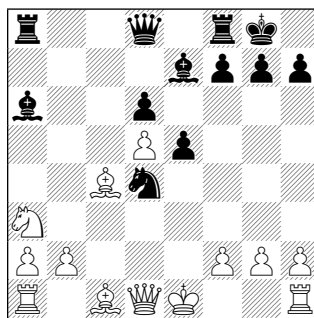

Op dit moment ontstaat een belangrijke splitsing.

12.Le3

Dit wordt beschouwd als de hoofdvariant. Wit doet een ontwikkelingszet die hij toch moet doen en houdt even in het midden wat hij met zijn witveldige loper gaat doen.

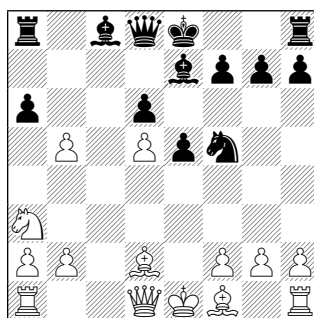
Na 12.Lc4 volgt meestal 12...0-0 13.bxa6 Lxa6

en hier is een stelling ontstaan die iets weg heeft van het Benkögambiet. Zwart heeft een pionoffer gebracht in ruil voor twee open lijnen op de damevleugel. Toch zijn de verschillen met het Benkögambiet aanmerkelijk en op het eerste gezicht niet in het voordeel van zwart. Zo staat er geen sterke zwarte pion op c5 en de zwartveldige loper staat (vooralsnog) niet op de lange diagonaal. In een partij Areschenko-Mazé, 2005, slaagde de zwartspeler er niet in de problemen helemaal op te lossen en uiteindelijk ging hij ten onder. Heel populair is 12.Ld3 hoewel hier de resultaten voor zwart ook niet slecht zijn. Een partij Martinez Alcantara - Naiditsch, 2018, laat zien waar zwarts mogelijkheden liggen.

Een logische voortzetting is ook 12.bxa6 hoewel dat na 12...Da5+ een wat vreemde eend in de bijt is. Zwart wint de mooie pion op d5, maar moet daar wel de rokade voor opgeven na 13.Dd2 (13.Ld2 Dxd5) 13...Dxd5 14.Lb5+ Ld7 (Ook 14...Kf8 wordt gespeeld, hoewel de resultaten hiervan niet hoopgevend zijn voor zwart.) 15.Lxd7+ Kxd7 En in Kolker-Sumets, 2018, kwam zwart tot winst hoewel dat meer met het krachtsverschil te maken had dan met de stellingsbeoordeling.

12...Pf5 13.Ld2

13...0-0

Na 13...e4 14.bxa6 0-0 besloot wit om een zo snel mogelijk de koningsvleugel te ontwikkelen. 15.Le2 (Een aardige illustratie van hoe zwart de stelling kan behandelen zien we in een partij Sofia Polgar-Christiansen, 1995. Zwart vervolgde met 15.Pc2 Lf6 16.Tb1 Ph4 17.b4 en hier was zwart min of meer gedwongen om de pion op a6 van het bord te halen met 17...Lxa6 18.Lxa6 Txa6 19.b5 Txa2 20.Pb4 Ta3 21.0-0 met gelijkspel.) 15...Lf6 16.Pc4 Lxa6 17.0-0 Pd4 18.Tc1 Lb5 19.Lc3 Pxe2+ 20.Dxe2 Txa2 21.Dxe4

In de partij Carlsen-Radjabov, 2007, moest de witspeler toegeven dat hij niets had bereikt en daarom werd de partij hier remise gegeven.

14.bxa6

Dit lijkt een mooi moment voor wit om op a6 te ruilen. Als zwart direct terugneemt, kan wit in één zet Lxa6 spelen, zodat de koningsloper maar één zet hoeft te doen. Dat buitenkansje gunt de zwartspeler hem niet en daarom zullen zwartspelers eerst "nuttige" zetten doen, voordat op a6 genomen gaat worden, zoals in bovengenoemde partijen al bleek. De conclusie lijkt gerechtvaardigd dat zwart zijn openingsproblemen opgelost heeft.

Illustratieve partijen:

- Pichot-Giri, 2021
- Carlsen-Hou Yifan, 2015
- Goiriz-Cubas, 2013
- Karjakin-Naiditsch, 2019
- Areschenko-Mazé, 2005
- Martinez Alcantara - Naiditsch, 2018
- Kolker-Sumets, 2018
- Sofia Polgar-Christiansen, 1995
- Carlsen-Radjabov, 2007

Reageren? Stuur een e-mail naar hgrooten@xs4all.nl (of kijk voor meer informatie over deze serie op www.sterkspel.nl)

Een mooi Comité van Aanbeveling

Het jubileum (150 jaar KNSB) komt dichterbij. Op 23 mei volgend jaar bestaan 'we' 150 jaar. Dat is natuurlijk heel bijzonder. Je mag wel zeggen 'uniek', want we zijn de oudste schaakbond ter wereld en een van de oudste sportbonden van Nederland.

De jubileumcommissie is volop bezig met de voorbereidingen en heeft nu ook vijf personen bereid gevonden om zitting te nemen in een 'Comité van Aanbeveling'. Leden van zo'n comité zijn doorgaans mensen die sleutelposities innemen in de maatschappij. Zij helpen de jubileumcommissie met hun netwerk en hun ervaring.

Ze dragen de schaaksport een warm hart toe en dat willen ze graag uitdragen. Wie zijn de vijf?

- Marry de Gaay Fortman, partner en advocaat bij Houthoff en topcommissaris. Wat zij allemaal doet is in een paar zinnen niet samen te vatten. Kort en krachtig dit: een topvrouw, een paar jaar geleden nog door het blad *Opzij* verkozen tot meest

invloedrijke vrouw in het bedrijfsleven.

- Paul van Nunen, directeur Brainport Eindhoven. In technologieregio Brainport Eindhoven werken denkers en doeners slim samen. Net schaken dus...! Van Nunen was voorheen o.a. directeur van de Rijksvoorlichtingsdienst en woordvoerder van premier Rutte en de ministerraad.
- Erik Scherder, neurowetenschapper. Professor Scherder is bij het grote publiek bekend van vele optredens op televisie zoals bij *De Wereld Draait Door*. Vaak sprak hij al over de vele voordelen van leren schaken. Als hij spreekt, hang je aan zijn lippen. Kraakhelder weet hij uit te leggen hoe onze hersens functioneren.
- Nick Schilder, uiteraard bekend als helft van het zangduo *Nick & Simon*. Maar Nick

Nick Schilder geeft schaakles

uit Volendam is niet alleen maar bekend van de palingsound, want hij is ook een heel behoorlijk schaker en is al jaren een ware ambassadeur voor het schaken in Nederland.

- Anneke van Zanen, voorzitter NOC*NSF, de grote sportkoepel in Nederland waar 90 landelijke sportorganisaties bij zijn aangesloten. Op haar cv staat: 'Bewaart in alle situaties de rust om tot een besluit te komen'. Iets wat wij als schakers ook kunnen gebruiken!

Anneke van Zanen (foto: NOC*NSF)

Schaaktafels in Oeganda

Het thema van het jubileum is 'Schaken kent geen grenzen', want schaken kent geen onderscheid tussen leeftijd, geslacht, ras, geloof of taal. Een deel van de inkomsten uit het jubileum wordt daarom aan een goed doel besteed. Dit goede doel is de aanschaf van schaaktafels voor schoolkinderen in Oeganda. Samen met het bedrijf Stedon ondersteunen we hiervoor DIDA Sports Organisation. DIDA is de afkorting van 'Develop, Inspire, Discipline en Achieve'. DIDA heeft als missie om Oegandese kinderen te helpen om hun sportieve en maatschappelijke vaardigheden te ontwikkelen. Op 23 mei zijn de eerste schaaktafels geplaatst in Oeganda. Grappig, die datum! Want toevallig is de KNSB op 23 mei jarig (de officiële oprichtingsdatum is 23 mei 1873). De schaaktafels werden geplaatst op de Kaderuna Basisschool. De kinderen waren er maar wat blij mee.

Schaaktafels voor een school in Oeganda. Van links naar rechts Mohammed (vrijwilliger van DIDA), leerkracht Annet Faith Baluka en plaatsvervangend hoofd van de school Kadyama Jackson.

Oproep: jubileum- evenementen in heel Nederland

In 2023 bestaat de KNSB 150 jaar. De KNSB wil dat graag vieren met iedereen die ook een passie voor het schaken heeft. Houd de jubileum website steeds goed in de gaten! Naast centrale landelijke activiteiten is het streven om in elke regio gespreid over het jaar leuke schaakevenementen te (laten) organiseren.

Clubs kunnen kiezen voor een extra evenement of een bestaand evenement omtoevaren tot jubileumevenement. Dit is een kans om het schaken bij jou in de regio extra onder de aandacht te brengen.

Het mag bijvoorbeeld een ludiek NK zijn, zoals het NK Partners (door de LeiSB) of NK Condichess (door de HSB) of een andere leuke vorm die je zelf bedenkt met bijv. het getal 150.

Probeer bijvoorbeeld ook activiteiten te organiseren rond de openbare schaaktafels. Op de digitale kaart van Nederland staan al bijna 200 tafels, op bijna 100 locaties en bijna 50 gemeenten!

De KNSB neemt de activiteiten op in de jubileumkalender en geeft hier aandacht aan op social media. Ook worden jubileumaandenken beschikbaar gesteld.

Heb je een idee of nog vragen, meld het bij je eigen (regionale) bond of direct bij jubileum@schaakbond.nl

Kijk ook op de KNSB jubileumpagina: <https://schaken.nl/over-schaken/jubileum-knsb-150-jaar>

Sponsorschaakbord: al 44 velden bezet

Het gaat goed met het sponsorschaakbord. Er zijn weer 8 velden 'bezet'. Het totaal aantal gesponsorde velden bedraagt nu 44, dus dat gaat de goede kant op! Iedereen is welkom. Bijvoorbeeld bedrijven en schaakclubs, maar ook als je als particulier persoon het schaken een warm hart toedraagt en de KNSB een jubileumcadeautje wil geven. Voor een plekje op het bord betaal je €150 excl. BTW. Je komt ook op het sponsorschaakbord te staan dat te zien zal zijn bij de jubileumtentoonstelling.

Een belangrijke nieuwkomer op het bord is Ardor Interim Management & Consultancy BV met maar liefst drie velden. Zij staan op

de velden a4, b5 en c4. Dat zou ook een mooie pionnenstructuur zijn...! De andere nieuwelingen op het bord zijn:

- Jorgen Henseler met het boek Living chess
- Douwe Pietersma
- Schaakvereniging Het Witte Paard, Zaanstad
- Nederlandse Bond van Correspondentieschakers
- NK E-jeugd in Waalwijk

Dank voor jullie steun!

Wil je ook nog een plek op het bord?

Mail Ard Dekker: jubileum@schaakbond.nl

Interview Herman Hamers: de onvoorspelbare wereld van de schaakpolitiek

Herman Hamers is alweer ruim 20 jaar de gedelegeerde van de KNSB op congressen van de wereldschaakbond (FIDE) en de Europese schaakbond (ECU). In de zomer van 2022 zal in Chennai (India) tijdens het FIDE-congres een FIDE-president gekozen worden voor een termijn van vier jaar. Zittend president Arkady Dvorkovich heeft zich herkiesbaar gesteld, maar als Rus is zijn herverkiezing na de inval in Oekraïne geen gelopen koers. SchaakMagazine sprak met Herman Hamers over de laatste ontwikkelingen.

Herman, je vertegenwoordigt alweer heel lang de KNSB op internationaal bestuurlijk vlak. Wat doet zo'n KNSB-gedelegeerde eigenlijk?

De gedelegeerde vertegenwoordigt de KNSB bij zowel de ECU (Europese schaakbond) als bij de FIDE (Wereldschaakbond). Dat gebeurt jaarlijks op een congres, maar ook gedurende het jaar bij diverse gelegenheden. De gedelegeerde informeert het bestuur van de KNSB over internationale zaken en behartigt de belangen van de KNSB bij de ECU en de FIDE.

De komende zomermaanden zijn bestuurlijk druk hebben we begrepen met een ECU-congres en een FIDE-congres. Is het belangrijk om daar je gezicht te laten zien?

Het is belangrijk voor de KNSB als schaakbond om daar vertegenwoordigd te zijn. Je kunt daar overleggen met vertegenwoordigers van andere landelijke schaakbonden en met de internationale bestuurders. Je leert op die manier veel mensen kennen, die je dan later ook weer kunt benaderen als dat nodig is.

Heb je tussen de congressen door ook contacten met vertegenwoordigers van andere landen, of met FIDE- of ECU-bestuurders?

Tussen de congressen door heb ik via de mail of telefonisch regelmatig contact met anderen. Soms zijn er ook wederzijdse bezoeken. Vanwege de covid uitbraak zijn de live contacten de laatste twee jaar natuurlijk beperkt geweest.

Er moet dus weer een FIDE-president gekozen worden voor een nieuwe termijn. Wie zijn de kandidaten?

Er zijn op dit moment vier kandidaten. Dvorkovich, de huidige voorzitter uit Rusland, Koutaly uit Frankrijk (hij is de huidige plaatsvervangend president van de FIDE), Baryshpolets, een Oekraïner die in de VS woont, en Cheripov, een in België wonende Rus. Overigens is Kouatly een oude bekende, hij deed voor het eerst mee aan deze verkiezing in 1994.

Waarom zou je eigenlijk FIDE-president willen worden? Welke taken heeft zo'n president? Is het een bezoldigde functie, en heb je veel invloed of macht als FIDE-president?

FIDE-president is geen bezoldigde functie, hoewel het wel een fulltime baan is. Je moet dus zelf geld hebben om het te kunnen doen. Een belangrijke vereiste is een goed netwerk in de politiek en de economie.

Sheripov kandidaat president (foto: FIDE website)

Binnen de FIDE heeft de president heel veel macht. Het is duidelijk een presidentieel systeem waarbij je als leider veel kunt bepalen. Je bent niet een primus inter pares.

De FIDE, die toch altijd behoorlijk verweven was met Rusland en Russische sponsors, was na de Russische invasie in Oekraïne op 24 februari snel met het nemen van allerlei sanctiemaatregelen. Heeft je dat verrast gezien de nationaliteit van zittend president Arkady Dvorkovich?

Ik vond dat persoonlijk niet erg verrassend. De FIDE volgt in dit soort gevallen eigenlijk altijd de lijn van het IOC. Ook door andere internationale sportbonden zijn dit soort sancties doorgevoerd, ook wanneer er een Rus aan de leiding stond. Tegen zittende bestuurders uit Rusland en Wit-Rusland worden door het IOC overigens geen sancties geëist.

Dvorkovich was in het verleden nauw verbonden met Medvedev en Poetin, hoe zit dat nu denk je?

Dvorkovich was van 2008 - 2012 de assistent van de president van Rusland, dat was toen Medvedev. Daaropvolgend was Dvorkovich van 2012 - 2018 vice-premier van Rusland. Sinds 2018, het jaar waarin hij gekozen werd als FIDE-president, heeft hij geen politieke functies meer, Dvorkovich is nog wel nauw gelieerd aan de Russische regering. Hij zit dan ook nu in een lastige positie. Hij kan de inval in Oekraïne niet veroordelen en hij kan

Team Dvorkovich (foto: FIDE website)

die ook niet verdedigen. Dat heeft tot twee wat halfslachtige verklaringen van zijn kant geleid.

Wanneer je terugkijkt op de afgelopen termijn van Dvorkovich, hoe heeft hij het dan gedaan? Heeft hij zijn beloften waargemaakt?

Dvorkovich heeft zijn werk als FIDE president de afgelopen vier jaar goed gedaan. Daarbij moet je bedenken dat we ook nog eens te maken hadden met de corona epidemie. Zonder de huidige Oekraïne-crisis zou zijn herverkiezing dan ook vlot zijn verlopen. Als kritiekpunt kun je stellen dat de FIDE ook in de tijd van zijn presidentschap wel sterk onder Russische invloed gebleven. Veel sponsoring kwam van Russische bedrijven, zoals Gazprom. De oorlog tussen Oekraïne en Rusland toont de kwetsbaarheid van dat beleid.

Dvorkovich is dus een Rus, maar hij staat niet op de internationale sanctielijst. Tegelijkertijd heeft de Oekraïense schaakbond vrij snel na de Russische inval geëist dat Dvorkovich zou aftreden. Ook in de hele internationale sportwereld is er veel ophef over Russische sportbestuurders. Toch stuurt Dvorkovich aan op een herverkiezing en heeft hij zelfs oud-wereldkampioen Anand in zijn team opgenomen. Wat moeten we daarmee aan?

Dvorkovich staat inderdaad niet op een sanctielijst en het IOC eist dan ook niet dat hij aftreedt. Hij heeft zich daarom vrij gevoeld om zich weer kandidaat te stellen. Het is aan de algemene vergadering van de FIDE om hierover te oordelen. Het huidige FIDE-bestuur heeft ook niet op zijn tussentijdse aftreden aangedrongen.

Wie bepaalt eigenlijk op welke kandidaat de stem van Nederland wordt uitgebracht?

Het bestuur van de KNSB bepaalt op welke kandidaat uiteindelijk wordt gestemd. Dat geldt overigens voor elk onderwerp dat bij de ECU of de FIDE ter tafel komt. De gedelegeerde heeft een adviserende rol.

Heeft het KNSB-bestuur al een positie ingenomen of een kandidatuur gesteund?

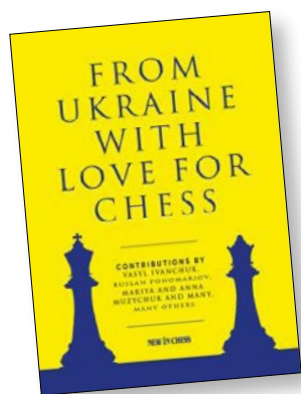
We hebben de kandidaatstelling van Baryshpolets ondersteund, mede op aandringen van een groot aantal Oekraïense topschakers. We vinden het belangrijk dat Oekraïne zijn stem kan laten horen in de komende verkiezingen. Dit betekent nog niet een definitieve keuze op welke kandidaat Nederland zal stemmen. Die keuze wordt gemaakt door het bestuur van de KNSB in de loop van juli.

Heb je een verwachting over de uitkomst van de verkiezingen?

Het is heel moeilijk de uitkomst van de verkiezingen te voorspellen. Er kan nog veel gebeuren voor 7 augustus, de dag van de stemming. Op dit moment acht ik Dvorkovich wel de meest kansrijke van de kandidaten.

Zie ook dit nieuwsartikel van de FIDE met verwijzingen naar reglementen en achtergronden bij de verkiezingen. <https://fide.com/news/1803>

Herman Hamers is bestuurlijk al lang actief binnen de schaakwereld. Zo was hij van 1994 tot 2003 voorzitter van de KNSB (en daarvoor SGS-bestuurder). Bovendien is Herman alweer sinds 2002 president van de zone 1 van de FIDE, waaronder de West-Europese landen vallen. Sinds 1995 woont Herman congresbij van de FIDE (Wereldschaakbond) en de ECU (Europese Schaakunie), eerst als voorzitter van de KNSB en later als de KNSB-gedelegeerde. Herman is daarnaast lokaal actief als voorzitter van de Schaakclub Zeist. In 2005 werd Herman Hamers benoemd tot Ereid van de KNSB.

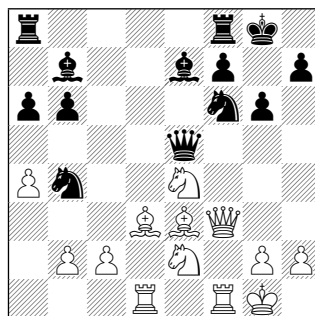

Een sympathiek idee van uitgeverij New In Chess is de recente uitgave van *From Ukraine with Love for Chess*. De gevolgen van de Russische inval in Oekraïne zijn natuurlijk vreselijk en allesomvattend, ook voor schakers zoals we in het april-nummer van SchaakMagazine al beschreven. Alle opbrengsten van deze bloemlezing gaan naar liefdadigheidsinstellingen voor Oekraïne. Aan het boek werkten grote schakers uit het sterke schaakland, uiteraard belangeloos, mee, maar ook het team van New In Chess, de vertaler, en de drukker leverden hun bijdrage om niet. Het resultaat is een aangename bundeling van artikelen, portretten en fraaie partijen, die ook nog eens aantrekkelijk geprijsd is. Schaakboeken zijn door inflatie en hoge papierprijzen de laatste tijd behoorlijk in prijs gestegen,

From Ukraine with Love for Chess

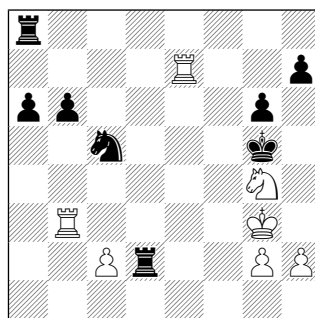
maar dit boek zit zo 10 euro onder de prijs van de meeste schaakboeken. Een aantal artikelen in het boek zijn overigens bewerkt en in een iets andere vorm eerder verschenen in New In Chess Magazine.

Het overkoepelende thema is natuurlijk Oekraïne als schaakland, en dat levert natuurlijk veel moois op want het land is niet voor niks nummer 5 op de FIDE-landenranglijst. Drie hoofdstukken gaan over de Olympiade-overwinningen van 2004, 2006 (de vrouwen), en 2010. Een hoofdstuk gaat over de trainingsmatches die Oleg Romanishin speelde tegen Michael Tal, en in het laatste hoofdstuk spreekt Jan Timman zijn waardering uit over studiecomponisten uit Oekraïne. Alle andere hoofdstukken bevatten portretten van sterke Oekraïense schakers uit het verleden en het heden met daarbij hun mooiste of meest memorabele partij (of partijen). Dat levert allerlei moois op. Zo kende ik de fraaie partij Savon-Polugaevsky uit een Sovjetkampioenschap van 1971 niet. Even een paar plaatjes:

Savon speelde hier met wit **19.Dxf6!!!** (de drie uitroeptekens neem ik graag over van annotator Moiseenko).

Na zet 31 was dit de stelling, waarin de zwarte koning in een matnet zit.

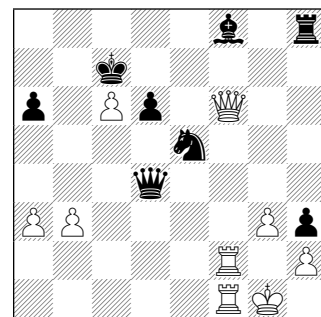

Het vervolg was **32...Txxg2+ 33.Kxxg2 Pxb3 34.Kg3! Kf5**

35.Te5 mat!

Er staan nog veel meer fraaie partijen in, niet alleen van de allersterksten als Tukmakov, Ivanchuk en Eljanov, maar net zo goed ook van de wat minder bekende grootmeesters. Zeer aansprekend vond ik bijvoorbeeld het verhaal van Mykhaylo Oleksienko die beschrijft hoe hij met zwart supergrootmeester Gashimov versloeg.

Gashimov - Oleksienko
Israel 2010

Zwart speelde hier **34...Lh6!** en won in een paar zetten.

Het laatste schaakspel

Het laatste schaakspel, de debuutroman van de Amerikaanse schrijfster Gabriella Saab, vertelt het verhaal van de jonge Poolse verzetsstrijdster Maria Florkowska. Ze wordt door de nazi's opgepakt en komt in 1941, veertien jaar oud, in Auschwitz terecht. Haar ouders, broer en zuster worden onmiddellijk geëxecuteerd door kampcommandant Fritsch, zij wordt gespaard. Waarom? Ze heeft als een soort amulet een door haar vader gemaakte pion in haar hand en de kampcommandant herkent haar als een schaker. Omdat hij zelf schaakt ziet hij de mogelijkheid zijn medebewakers te vermaken met schaakpartijen. Het leven van Maria is de inzet.

Twee jaar lang duurt die strijd en niet vier jaar zoals de flaptekst suggereert. Dan wordt kampcommandant Fritsch overgeplaatst wegens corruptie. Pas drie maanden na de bevrijding van Auschwitz zien Maria en Fritsch elkaar aan het schaakbord terug voor een

definitieve slotpartij.

Het schaken speelt dus een belangrijke rol in dit boek. Naast de partijen met Fritsch speelt Maria met zelfgemaakte stukken ook regelmatig met een vriendin en toeverlaat in het kamp. Maar de rode draad is misschien wel het regelmatig gebruik van schaakmetaforen. 'Ik zou mijn aanvallen plannen en mijn tegenstander het eindspel in leiden' denkt Maria als ze fantaseert hoe ze wraak kan nemen op Fritsch. En als blijkt dat hij vertrokken is overweegt ze: 'Nee, dit spel was nog niet voorbij. Deze pion was nog steeds in het spel.' Zou iemand echt zo denken of is dit het beeld dat een niet-schaker van de schakers heeft?

In het nawoord legt Gabriella Saab uit dat ze uitvoerig onderzoek heeft gedaan naar het leven in Auschwitz en Birkenau. Veel gebeurtenissen in het boek zijn gebaseerd op historische feiten. Ze had er goed aan gedaan het manuscript ook aan een schaker te laten

lezen. Daarmee had ze de ongemakkelijke metaforen kunnen voorkomen en ook dat op blz. 91 iemand die zegt dat hij 'redelijk goed' kan schaken wordt verslagen met het herdersmat. Dat neemt niet weg dat *Het laatste schaakspel* een degelijke roman is, een zakelijk geschreven verhaal over het gruwelijke leven in een concentratiekamp en de trauma's die daaruit voortkwamen. Nog wel een opmerking over de titel. Die luidt *The Last Checkmate* en is vertaald als *Het laatste schaakspel*. Had dat niet beter *De laatste schaakpartij* kunnen zijn?

Gabriella Saab: *Het laatste schaakspel*.
Uitg. Luitingh-Sijthoff. 446 blz. €21.99,
e-book €12.99.

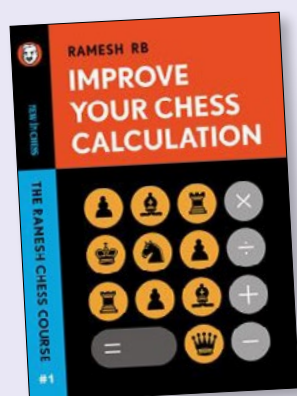
Recensies

Jeroen Bosch

Rekenen en visualiseren

Ervaren trainers weten dat het belangrijk is om kinderen op jonge leeftijd te leren rekenen en visualiseren. De vaardigheid om blind te kunnen schaken komt ons allemaal van pas als we varianten doorrekenen achter het bord. Dat oefenen met het mentale plaatje van een schaakbord in je hoofd kan al vroeg beginnen met nog relatief simpele vragen als: welke kleur heeft veld b6, of verplaats een paard van h1 naar a8 in je hoofd. Bij het zien van *Cognitive Chess: Improving Your Visualization and Calculation Skills* moest ik onwillekeurig denken aan de tijd dat ik stage liep bij Herman Grooten als beginnend trainer bij de landelijke jeugdtrainingen. Blindschaken trainden we op verschillende manieren: door bijvoorbeeld een serie zetten vanuit de beginstelling op te noemen en de kinderen daarna te vragen welke zet ze zouden spelen, maar ook door een stelling op te zeggen en ze dan te vragen om een oplossing. Laten dit nu precies werkvormen zijn die Konstantin Chernyshov hanteert in *Cognitive Chess*! Een andere werkvorm die de auteur hanteert is opeenvolgende diagrammen laten zien en de lezer te vragen de tussenlig-

gende zetten te bedenken – allemaal om het visualiseren te trainen. Er staat verder weinig achtergrond of tekst in dit boek: het is een verzameling oefeningen met verschillende werkvormen en daarmee handig voor serieuze zelfstudie of voor trainers die met hun pupillen aan de slag willen.

Ook voor de ambitieuze schaker is *Improve Your Chess Calculation: The Ramesh Chess Course - Volume 1* van de Indiase succestrainer en grootmeester Ramesh. In tegenstelling tot het boek van Chernyshov houdt Ramesh wel degelijk een betoog over verschillende onderwerpen zoals 'dynamische en statische stellingen', 'het analytische proces' en 'veelgemaakte fouten tijdens het rekenen'. Ramesh illustreert ondertussen zijn verhaal met veel verschillende voorbeelden waarbij hij de lezer opgaven geeft op vijf verschillende niveaus. Interessant is ook dat hij aangeeft hoeveel tijd de lezer mag gebruiken om de oplossing te vinden. Verder benadrukt ook Ramesh dat de lezer de voorbeelden in zijn hoofd moet naspelen. Een serieus boek voor de serieuze schaakstudent die echt wil werken aan zijn rekenvaardigheden. Niet voor niets staat er een calculator op de mooi ontworpen cover!

De lezer aan zet

15...Pxe5

De beste zet die niet zo makkelijk te vinden is. Het is gunstig voor zwart om aanvallers af te ruilen - en dat spreekt sterk in het voordeel van deze zet. Het nadeel is dat hij wit van zijn geïsoleerde pion afhelpt, dat de d-lijn openkomt, en dat wit nog meer ruimte wint voor een koningsaanval (De2-e4 komt eraan). Na andere zetten zijn de problemen voor zwart echter veel groter.

Een redelijk idee is **15...Pd5 (4 punten)** (opnieuw wil zwart wel stukken ruilen als verdediger), maar na 16.Pxd5 Dxd5 17.Le4! Dd7 18.Tad1 hangt d4-d5 in de lucht. Bijvoorbeeld 18...Tfd8 (18...Ld6! 19.Lxd6 Dxd6 20.d5 exd5 21.Txd5 is ook beter voor wit) 19.d5! exd5 20.Lxd5 en zwart staat zwaar onder druk. De ontwikkeling voltooien met een torenzet is logisch, maar na **15...Tc8 (2 punten)** 16.Tad1 of **15...Te8 (2 punten)** 16.Tad1 staat zwart voor dezelfde problemen. Wit dreigt onder andere Lb1 en Dc2.

16.dxe5

Slecht zijn 16.Pxe5? Dxd4 17.Pb5 Dd5! 18.Df1 Dd8, en 16.Dxe5? Lxf3 17.gxf3 Ld6.

16...Pd5

Weer de beste zet. Zwart wil graag nog een paar lichte stukken ruilen. Passief is **16...Pd7 (2 punten)** 17.Tad1 Dc8, en **16...Ph7 (1 punt)** 17.Tad1 is erg goed voor wit.

17.De4

Het gevaar van deze zet moest zwart incalculeren toen hij besloot tot 15...Pxe5. Het blijkt mee te vallen. Zwart bereikt zijn doel na 17.Pxd5 Lxd5.

17...g6

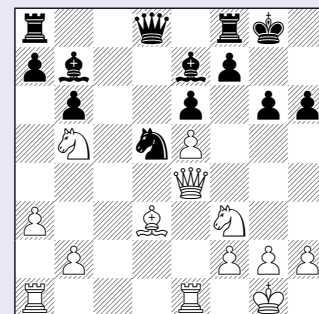
De enige zet.

18.Pb5

Objectief het best is 18.Lc4 Tc8 19.Lxd5 Lxd5 20.Pxd5 Dxd5 21.Dxd5 exd5 maar dit eindspel gaat zwart, ondanks zijn geïsoleerde pion, wel remise houden. De loper is met pionnen op beide vleugels wat sterker dan

het paard.

Niet goed was het aanvallende 18.Dg4 vanwege 18...Pxc3 19.Lxg6 en nu 19...Lxf3! 20.gxf3 Kh8! of 20...Pd5. Ook in de komende zetten lukt het Niemann om Dg4 te voorkomen.

18...Lc5

Om te begrijpen waarom dit zo'n goede zet moet je allereerst bedenken dat wit Dg4 dreigt. Waarom de loperzet 19.Dg4 verhindert? Dat heeft met tactiek te maken. Zwart heeft nu 19...Pf6 bij de hand waarna de loper niet hangt op e7 na 20.exf6.

Ook goed is **18...h5 (7 punten)** dat verhindert namelijk ook Dg4. Wel moet je dan als een computer kunnen verdedigen na 19.Pbd4 Db8! en nu faalt 20.Pxe6? op 20...Pc7!. Beter is 20.Lb5 a6 21.Lc6 met gelijke stelling.

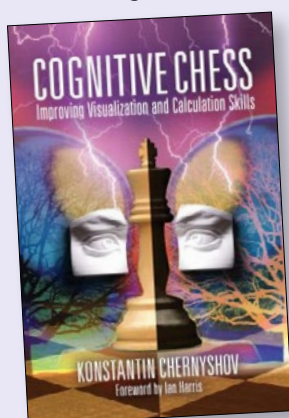
U krijgt **2 punten** voor **18...Tb8** het is nuttig om de loper te verdedigen, maar het vraagt wel stalen zenuwen (en goed rekenwerk) na 19.Dg4 a6 20.Pbd4 (20.Lxg6 axb5 is slechts remise na 21.Le4+ Kh8 22.Dh5 Kg7 23.Dg4+) 20...Kh8 21.Pxe6 (21.h4!?) en nu 21...Dd7! 22.Lf5 fxe6! 23.Dxg6 en dit eindigt in eeuwig schaak. Mogelijk is **18...Dd7 (2 punten)** maar de witte stelling speelt makkelijker na 19.Dg4 a6 20.Pbd4 Kh8 21.Tad1.

19.Tad1

Op het directe 19.Dg4 volgt dus 19...Pf6! 20.exf6 Dxd3. Een blunder is 19.b4? vanwege 19...Pxb4 20.Dxb7 Pxd3.

19...h5

De beste zet. Het is heel belangrijk om Dg4 te verhinderen. Speelbaar is **19...De7 (5 punten)** 20.Dg4 (niet 20.b4?

Pxb4) 20...Tfd8. Beter voor wit is **19...Dd7 (3 punten)** 20.Dg4 Tfd8 21.b4.

20.Td2

Dit ziet er een beetje gekunsteld uit, maar voor wit is het ook niet makkelijk. Zwart heeft inmiddels ook wat positioneel kapitaal vergaard: het loperpaar, een mooi paard op d5 en pion e5 kan ooit zwak worden. 20.b4? faalt nog steeds op 20...Pxb4! 21.Dxb7 Pxd3 22.Tf1 De8! 23.Pc7 De7 24.Txd3 Tac8. En 20.Lc4 a6 21.Pbd4 De7 22.Pxe6 fxe6 23.Dxg6+ leidt tot een gelijke stelling (na ingewikkelde varianten).

20...De7

De beste zet, maar er zijn alternatieven:

- **20...a6 (4 punten)** 21.Pbd4 De7 is OK voor zwart, en daarom speelt wit beter 21.Pd6 Lxd6 22.exd6 Dxd6 23.Pe5 als in de partij.

- **20...Kg7 (3 punten)**

- **20...Tb8 (3 punten)**

21.Pd6 Lxd6

Zwart moet het pionoffer aannemen.

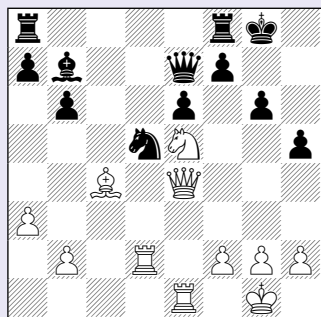
22.exd6 Dxd6 23.Pe5

Dit was de bedoeling, maar objectief krijgt wit niet genoeg voor de pion.

23...De7

De beste zet, alhoewel **23...Dc7 (3 punten)** ook speelbaar is. Niet 23...Tad8 24.Pxg6!.

24.Lc4

24...Dg5?!

Niemann speelt op de tegenaanval, maar na wits volgende zet wordt de zwarte dame een aanvalsdoel.

De beste zet was het consoliderende **24...Kg7! (8 punten)** met als idee 25.Pxg6 Dg5! 26.Pxf8 Dxd2. Er liggen ook punten klaar voor andere zetten: **24...**

Tfe8 (5 punten), 24...Kh7 (5 punten), 24...Pfe6 (4 punten) 25.Dh4 Tae8 26.Dg3 en wit houdt compensatie voor de pion.

25.Td3! Tad8

Meteen **25...Df5 (5 punten)** kan ook. **25...Tac8 (4 punten)** is spannend na 26.h4 (26.Tg3 Df5) 26...Df5 27.Dxf5 gxf5 28.Tg3+ Kh7 29.Lxd5 Lxd5 30.Pd7 Tfd8 31.Pf6+ Kh6 32.Td1 en als de loper wijkt heeft wit een eeuwig schaak-mechanisme.

25...h4 (4 punten) verhindert h4 en Tg3 maar maakt een offer mogelijk: 26.Pxf7 Txf7 27.Dxe6 Df5 28.Lxd5 Lxd5 29.Txd5 Dxf2+ 30.Kh1 Kh7 met gelijkspel.

26.h4

Of 26.Tg3 Df5.

26...Df5

De enige goede zet: 26...Dh6? 27.Pxf7 Txf7 28.Dxe6 en 26...Df6 27.Tf3 Dg7 28.Pxf7! Txf7 29.Dxe6 geven problemen.

27.Dxf5 gxf5

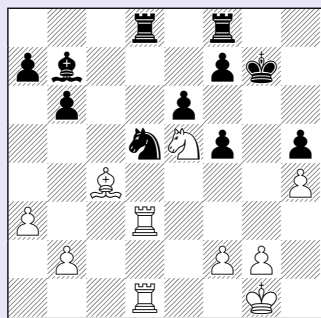
27...exf5? 28.Ted1 verliest op slag.

28.Ted1

Beter was 28.Lxd5 met een gelijk eindspel: 28...Txd5 (of 28...Lxd5 29.Tg3+ Kh7 30.Tc1=) 29.Tg3+ Kh7 30.Tc3.

28...Kg7

De koning moet meedoen in het eindspel!

29.Lb5

Dit is een grote fout. Nog steeds was 29.Lxd5 Lxd5 30.Tc1 de beste kans.

29...Kf6

Een mooi kwaliteitsoffer! U krijgt evenveel punten voor **29...Tc8 (ook 6 punten)** en **29...Tg8 (6 punten)**.

30.Pd7+

Na 30.Lc6 Lxc6 31.Pxc6 Ta8 staat zwart een pion voor bij veel betere stelling.

30...Txd7 31.Lxd7 Pf4

Dit was de bedoeling van het kwaliteitsoffer. Geen punten voor andere zetten.

32.Td6

Niemann moet gezien hebben dat zwart ook gewonnen staat na 32.La4 Pxd3 33.Txd3 Tc8 34.Td7 Tc1+ 35.Kh2 Tc4.

32...Lxg2

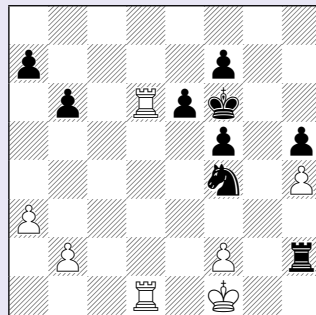
Dit is veel sterker dan **32...Pxg2 (2 punten)** 33.Lc6! Lxc6 34.Txc6 Pxf4 alhoewel zwart dan zeker ook in het voordeel is.

33.Lc6 Tg8

Het meest logisch, maar even goed is **33...Lxc6 (ook 4 punten)** 34.Txc6 Tg8+ 35.Kf1 Tg4 met een gewonnen eindspel.

34.Lxg2 Txg2+ 35.Kf1 Th2

Dreigt mat en wint de h-pion, maar even goed is **35...Tg4 (ook 4 punten)**.

Zwart is nu materieel en positioneel in het voordeel en won na **36.Kg1 Txh4 37.Td7 Tg4+ 38.Kh1 Ph3 39.T1d2 Pg5** Meteen 39...f4 40.Txa7 f3 41.Tad7 e5 wint ook.

40.T2d3 f4 41.Txa7 f3 42.Tb3 e5 43.Txb6+ Kg7

en wit gaf op. Hij doet niks meer tegen een combinatie van ... Tg2, ...Ph3 en het oprukken van de e-pion.

0-1

80-100	>2400
70-80	2300-2400
60-70	2200-2300
50-60	2100-2200
40-50	2000-2100
30-40	1900-2000
20-30	1800-1900
0-20	<1800

Schaakmat!

Anand gaf op omdat hij nadat hij de dame had losgelaten zag dat zwart nu **22...Dxf3+** kon spelen. Na **23.Kxf3** geeft zwart dan mat met **23...Ph4**. Een zure nederlaag voor de oud-wereldkampioen die zo goed op dreef was in Stavanger.

Combineren

Diagram 1

Duda-Mamedyarov

1...Dxf4+! 2.Kxf4 Tf1+ 3.Kg4 Te4 mat.

Diagram 2

Carlsen-Hansen

1.Pe7! Dxd6 2.Pd5 wint minstens een kwaliteit.

Diagram 3

Carlsen-Praggnanandhaa

1.Txf8+! Kxf8 2.Dc8+ Ke7 3.La3+ Kf6 4.Dd8+ 1-0 vanwege 4...Ke5 5.De7+ en mat op de volgende zet.

Diagram 4

Le Quang-Praggnanandhaa

1...Pexg4+! 0-1

Diagram 5

van Foreest-Le Quang

1.Pe7+! Kf8 2.Dd8+ De8 3.Pg6+ 1-0

Diagram 6

Praggnanandhaa-Giri

1...Pd4! 2.Te3 Ta4 en het paard op a7 sneuvelt.

Diagram 7

Duda-Mamedyarov

1.Lxf7+! Kxf7 2.Dc4+ Kg6 3.Te6+ 1-0

Diagram 8

Carlsen-Le Quang

1.Kg2!! en zwart doet niets meer tegen Th1 met mat over de h-lijn.

NEDERLANDSE
LOTERIJ

Koninklijke Nederlandse Schaakbond
een meesterlijke sport

Een lot met alleen maar winnaars.

Met de spellen van Nederlandse Loterij maak je kans op enorm veel prijzengeld. Maar je steunt ook de Nederlandse sport, inclusief de Koninklijke Nederlandse Schaakbond! Want het geld dat we niet aan prijzen uitkeren, dragen we af aan de Nederlandse sport en aan 18 goede doelen op het gebied van gezondheid en bewegen. Bedankt voor je steun. En veel geluk.

SPEEL BEWUST 18+

Nederlandseloterij.nl

